

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

Martina Sáblíková

Průběh valné hromady akciové společnosti

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.

Katedra obchodního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu) 20. 5. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předloženou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně a že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Martina Sáblíková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé diplomové práce panu JUDr. Danielu Patěkovi, Ph.D., za jeho přístup při vedení mé diplomové práce a za jeho odborné rady, kterým mi v souvislosti s tím poskytoval.

Martina Sáblíková

Průběh valné hromady akciové společnosti

**The course of the general meeting of a joint-stock
company**

Obsah

Úvod.....	1
KAPITOLA PRVNÍ: Akciová společnost a její historický vývoj	2
1.1. Pojem akciové společnosti	2
1.2. Historický vývoj akciové společnosti	2
KAPITOLA DRUHÁ: Orgány akciové společnosti	4
KAPITOLA TŘETÍ: Svolávání valné hromady akciové společnosti	4
3.1. Povinnost a oprávnění svolat valnou hromadu	4
3.2. Svolání valné hromady představenstvem a jinými osobami	6
3.3. Pozvánka na jednání valné hromady	9
3.4. Směrnice o výkonu některých akcionářských práv	14
3.5. Rozhodný den	16
3.6. Určení místa a času konání valné hromady	19
KAPITOLA ČTVRTÁ: Průběh valné hromady	24
4.1. Průběh valné hromady do doby zvolení jejího předsedy	24
4.2. Listina přítomných	26
4.3. Zastoupení akcionáře na valné hromadě	29
4.4. Usnášeníschopnost valné hromady	31
4.5. Volba orgánů valné hromady	32
4.6. Projednávání jednotlivých bodů valné hromady	34
4.7. Hlasování na valné hromadě	38
4.8. Kumulativní hlasování	44
4.9. Forma hlasování na valné hromadě	49
4.10. Kusové akcie	51
4.11. Rozhodování valné hromady	51
4.12. Protest akcionáře a jeho důsledky	54
KAPITOLA PÁTÁ: Výkon akcionářských práv ve vlastnictví více osob	56
5.1. Akcie ve společném jmění manželů	56
5.2. Akcie ve spoluvlastnictví	58
KAPITOLA ŠESTÁ: Zápis z jednání valné hromady akciové společnosti	59

KAPITOLA SEDMÁ: Úloha notáře v průběhu valné hromady akciové společnosti	62
7.1. Povinnost pořízení notářského zápisu o rozhodnutí valné hromady	62
7.2. Povinná součinnost akciové společnosti v případě potřeby osvědčit rozhodnutí valné hromady notářským zápisem	68
KAPITOLA OSMÁ: Jednací řád valné hromady	70
Závěr	72
Seznam použité literatury	74
RESUMÉ - Průběh valné hromady akciové společnosti	77
SUMMARY - The course of general meeting of a joint-stock company	79
Klíčová slova	80

Úvod

Tématem této diplomové práce, které jsem si zvolila, je průběh valné hromady akciové společnosti. Valná hromada je vrcholným orgánem akciové společnosti, který hraje důležitou roli v jejím fungování a samotné existenci. Přestože je tématem diplomové práce průběh valné hromady akciové společnosti, nelze opomenout ani situace, které se se samotným průběhem valné hromady pojí, tedy situace, které valné hromadě předcházejí a které následují po jejím skončení, na které se v rámci této diplomové práce též zaměřím.

V rámci diplomové práce se pokusím rozebrat průběh valné hromady akciové společnosti, včetně situací s průběhem valné hromady přímo souvisejících, a to zejména s ohledem na rekonstrukci soukromého práva, která přinesla četné změny v české právní úpravě akciových společností, včetně srovnání s předchozí právní úpravou a včetně vlivu evropského práva na tuto právní úpravu.

Diplomová práce je členěna do osmi kapitol. První dvě kapitoly se zabývají akciovou společností jako takovou, tedy pojmem akciové společnosti, včetně jejího historického vývoje a pojmem valné hromady, včetně jejího významu.

Třetí kapitola se zabývá situací předcházející průběhu valné hromady, tedy jejím svoláváním. Tato kapitola je rozčleněna do šesti podbodů, které se podrobně věnují této problematice.

Následující kapitola, která je dále rozčleněna do dvanácti podbodů, se zabývá samotným průběhem valné hromady akciové společnosti. Tato část je nejobsáhlejší.

Kapitoly pět až osm se zabývají jednotlivými otázkami, které je dle mého názoru třeba zmínit. Jedná se o výkon akcionářských práv k akciím ve vlastnictví více osob, o zápis z jednání valné hromady akciové společnosti, o úlohu notáře, která spočívá v zákonem stanovených případech v přezkumu rozhodování valné hromady a splnění formalit k ní se vážících, a v poslední řadě o jednacím řád akciové společnosti, jehož zákonná úprava neexistuje, i když je akciovými společnostmi často využíván.

Na závěr této diplomové práce provedu stručné shrnutí nejdůležitějších poznatků, ke kterým jsem v rámci diplomové práce došla.

KAPITOLA PRVNÍ: Akciová společnost a její historický vývoj

1.1 Pojem akciové společnosti

Akciová společnost je právnickou osobou. Jedná se o kapitálovou společnost, tedy o společnost, kdy účastenství v této společnosti je spojeno s povinností vložení vkladu, ať již peněžitého či nepeněžitého, a to při jejím založení nebo při zvýšení jejího základního kapitálu. Základním znakem akciové společnosti je, že její základní kapitál je rozdělen na určitý počet akcií. Vlastníci akcií (dále jen akcionáři) jsou oprávněni podílet se na řízení akciové společnosti prostřednictvím valné hromady, jakožto nejvyššího orgánu akciové společnosti. Až do 31. 12. 2013 byla jednou z obligatorních náležitostí akcií jejich jmenovitá hodnota. Zákonem číslo 90/2012 Sb., zákonem o obchodních společnostech a družstvech byla zavedena v tomto směru naprostá novinka, a to akcie, které nemají jmenovitou hodnotu, ale představují stejné podíly na základním kapitálu. Tyto jsou v zákoně označeny legislativní zkratkou "kusové akcie". Existence kusových akcií ve společnosti však vylučuje, aby společnost vydala nebo měla kromě kusových akcií i akcie se jmenovitou hodnotou.

Aktuální právní úprava akciové společnosti je obsažena zejména v zákoně číslo 90/2012 Sb., zákoně o obchodních společnostech a družstvech, dále jen zákon číslo 90/2012 Sb. a v zákoně číslo 89/2012 Sb., občanském zákoníku, dále jen zákon číslo 89/2012 Sb.

1.2 Historický vývoj akciové společnosti

Nejstarší kořeny akciových společností sahají dle teorie k římskému právu, avšak v podobě podobné dnešní úpravě vznikaly až ve středověké Itálii. K rozmachu akciových společností docházelo především s rozvojem námořní dopravy, která byla spojena s obchodem se zámořskými koloniemi. Takto vznikaly akciové společnosti počátkem 17. století. Mezi první akciové společnosti se řadí holandská Východoindická společnost a anglická Společnost pro východní Indii. Jako první akciová společnost v zemích českých je uváděna Pražská akciová společnost paroplavební založená roku 1822.

Novodobé základy práva akciových společností položil francouzský Code de Commerce z roku 1807. V Rakousku došlo k první speciální úpravě akciové společnosti roku 1863 v rámci všeobecného obchodního zákoníku, který byl následně doplněn akciovým regulativem z roku 1899. Na Slovensku byla akciová společnost upravena uherským obchodním a směnečným zákonem z roku 1875. Tyto předpisy posléze přijala Československá republika.¹ K další významné změně akciové společnosti došlo až zákonem číslo 243/1949 Sb. Jednalo se však pouze o velice jednoduchý zákon, který celou problematiku akciových společností řešil v pouhých dvaceti paragrafech. Samotná valná hromada byla upravena v § 12 tohoto zákona, a to třemi větami:

"Společná členská práva vykonávají akcionáři na valné hromadě. Valné hromadě přísluší veškerá působnost společnosti, pokud není zákonem nebo stanovami vyhrazena orgánům jiným. K platnosti usnesení o změnách stanov je třeba státního schválení a zápisu do podnikového rejstříku."

Tato úprava nesla výrazné stopy dobového vývoje, kdy nebylo možné svobodně podnikat žádným způsobem, tedy ani prostřednictvím akciových společností. Veškeré akciové společnosti podléhaly přímé ingerenci a direktivu státu. Tato úprava vydržela přes čtyřicet let, po celou dobu totality. Ruku v ruce s prudkými změnami ve společnosti, které přineslo revoluční období po roce 1989, došlo i k obrodě právní úpravy akciových společností. Prvním počinem našich zákonodárců byl nový zákon o akciových společnostech číslo 140/1990 Sb. Jednalo se již o komplexní úpravu akciových společností, která položila základy i pro další kodexy, upravující akciové společnosti. Prvním byl zákon číslo 513/1991 Sb. obchodní zákoník, jehož platnost ukončil až zákon číslo 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích), který nabyl účinnosti 1.1.2014.

Právě úpravou průběhu valné hromady akciové společnosti podle tohoto zákona se budu v následujících částech své diplomové práce zabývat, přičemž se pokusím též o srovnání s úpravou předchozí.

---

¹ I. Štenglová in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 426

KAPITOLA DRUHÁ: Orgány akciové společnosti

Orgány akciové společnosti jsou valná hromada, v případě společnosti, která má dle stanov zvolený systém vnitřní struktury dualistický, představenstvo a dozorčí rada, a v případě společností s monistickým systémem vnitřní struktury správní rada a statutární ředitel. Z hlediska funkcí těchto orgánů má valná hromada funkci řídicí, představenstvo funkci výkonnou a dozorčí rada funkci kontrolní. Funkce správní rady u společností s monistickým systémem v sobě prolíná jak složku výkonnou, tak i složku kontrolní. Výkonným orgánem v monistické společnosti je statutární ředitel, který však může být zároveň i předsedou správní rady, takže zde není striktně oddělena působnost výkonná a kontrolní.

Nejvyšším orgánem akciové společnosti je však valná hromada. Je to orgán, který se vytváří obligatorně. Na valné hromadě akcionáři vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti. Každý akcionář má právo se valné hromady účastnit. Pravidla pro její svolání, způsobilost a průběh jsou upraveny zákonem a stanovami společnosti. Podle § 12 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích):

"Působnost nejvyššího orgánu vykonává v jednočlenné společnosti její společník."

Vlastní-li tedy všechny akcie společnosti jedna osoba, valná hromada se nekoná a její působnost vykonává tento jediný akcionář. Vzhledem k tomu, že tématem této práce je průběh valné hromady, budu se tedy zabývat pouze případy, kdy společnost má dva a více akcionářů.

KAPITOLA TŘETÍ: Svolávání valné hromady akciové společnosti

3.1. Povinnost a oprávnění svolat valnou hromadu

Aby mohli akcionáři vykonávat svá práva na řízení společnosti prostřednictvím valné hromady, ukládá zákon číslo 90/2012 Sb., aby se valná hromada konala alespoň jednou za účetní období, a to tak, aby mohla být projednána řádná účetní závěrka nejpozději do šesti měsíců od posledního dne předcházejícího účetního období. Stanovy však mohou určit, že valná hromada se koná častěji.

Dále se valná hromada koná tehdy, je-li to potřebné. Může se tak dít například tehdy, kdy má být uzavřena smlouva, která podléhá informační povinnosti ve vztahu k valné hromadě, ale i v jiných případech, kdy je nutné o určitých záležitostech rozhodnout bez odkladu, a není prostor na vyčkání. Jedná se například o žádost představenstva o udělení pokynu týkajícího se obchodního vedení dle ustanovení § 51 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb.² Bez ohledu na zákon či stanovy, je však možné svolat valnou hromadu kdykoliv, požaduje-li to kvalifikovaná většina akcionářů, či v zákonem stanovených případech dozorčí rada, či vyžadují-li to zájmy společnosti. Zákon číslo 90/2012 Sb. zná tři skupiny kvalifikovaných akcionářů, a to v závislosti na výši základního kapitálu. Pokud má společnost základní kapitál 100.000.000,- Kč a nižší, je kvalifikovaným akcionářem osoba nebo osoby, které mají akcie, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota nebo počet kusů dosáhne alespoň 5 % základního kapitálu. Má-li společnost základní kapitál vyšší než 100.000.000,- Kč a nižší než 500.000.000,- Kč, pak se za kvalifikovaného akcionáře považuje akcionář nebo akcionáři, kteří mají akcie, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota nebo počet kusů dosáhne alespoň 3 % základního kapitálu. Pokud má společnost základní kapitál 500.000.000,- Kč a vyšší, je kvalifikovaným akcionářem osoba nebo osoby, které mají akcie, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota nebo počet kusů dosáhne alespoň 1 % základního kapitálu. Kvalifikovaní akcionáři mohou požádat představenstvo o svolání valné hromady. V žádosti však musí uvést i návrh usnesení k navrženým záležitostem nebo je musí odůvodnit. Aby však představenstvo žádosti o svolání valné hromady mohlo vyhovět, musí se jednat o projednání záležitostí, o kterých je valná hromada oprávněna rozhodovat. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 Odo 149/2005, se akcionář může domáhat svolání mimořádné valné hromady pouze k projednání záležitostí, které patří do její působnosti. Za situace, kdy se akcionář domáhá svolání mimořádné valné hromady s programem, který patří do působnosti valné hromady jen zčásti, lze svolat valnou hromadu jen k projednání těch bodů, které patří do působnosti valné hromady. Představenstvo sice není oprávněno měnit navržený pořad jednání valné hromady, logickým a systematickým výkladem tohoto ustanovení však lze dovodit, že to znamená pouze, že představenstvo nesmí zasahovat do navrženého programu v rozsahu, ve

---

² Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Čileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 616

kterém lze svolat valnou hromadu k jeho projednání. K těm bodům programu, ohledně kterých valnou hromadu svolat nelze, představenstvo logicky nepřihlíží.³

3.2 Svolání valné hromady představenstvem a jinými osobami

Podle § 402 zákona číslo 90/2012 Sb. valnou hromadu svolává představenstvo, popřípadě jeho člen, pokud ji představenstvo bez zbytečného odkladu nesvolá a zákon její svolání vyžaduje, anebo pokud představenstvo není dlouhodobě schopno se usnášet. Zákon však určuje i jiné orgány či osoby, které jsou v mimořádných případech oprávněny valnou hromadu svolat. Takovým orgánem je dozorčí rada za podmínek stanovených v § 404 zákona číslo 90/2012 Sb., tedy v případě, že společnost nemá zvolené představenstvo nebo zvolené představenstvo dlouhodobě neplní své povinnosti a valnou hromadu nesvolá ani jeho člen. Dozorčí rada může valnou hromadu svolat i tehdy, vyžadují-li to zájmy společnosti. Jestliže dozorčí rada valnou hromadu nesvolá, může ji svolat kterýkoliv člen dozorčí rady. Jestli představenstvo dlouhodobě plní nebo neplní své povinnosti, se posuzuje v závislosti na poměrech konkrétní akciové společnosti. Dle odborného právního názoru je hlavním kritériem to, jakou roli hraje představenstvo ve vedení společnosti, respektive jak velký význam má to, že představenstvo neplní svoji povinnost a samozřejmě na délce doby, po kterou tato neschopnost představenstva trvá. Pakliže by byla obava z dlouhodobé neschopnosti plnění svých povinností představenstvem, není důvod, aby dozorčí rada dále otálela se svoláním valné hromady. Proto valnou hromadu svolá neprodleně.⁴

Dozorčí rada dále svolá valnou hromadu v případě, kdy to vyžadují zájmy společnosti. Jedná se o situace, kdy je potřeba valnou hromadu svolat, ale představenstvo ani jeho člen ji nesvolá.

---

³ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. prosince 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005, uveřejněné pod číslem 61/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz

⁴ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 616

Zájem společnosti, respektive zájem akcionářů, jako jejich vlastníků, je možné vysledovat v § 212 odst. 1 věta druhá zákona číslo 89/2012 Sb., která říká:

„Korporace nesmí svého člena bezdůvodně zvýhodňovat ani znevýhodňovat a musí šetřit jeho členská práva i oprávněné zájmy.“

Z tohoto ustanovení vyplývá, že zájmem společnosti je dodržování zákona a respektování práv akcionářů akciové společnosti. Dalším možným případem, kdy dozorčí rada může valnou hromadu svolat v zájmu společnosti, je dle odborného právního názoru situace, kdy představenstvo nesvolá náhradní valnou hromadu poté, co valná hromada nebyla usnášeníschopná a stále jsou zde záležitosti, které se musí dořešit. Na takovéto svolání má představenstvo lhůtu patnácti dnů podle § 414 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. Proto dozorčí rada musí vyčkat, zda představenstvo náhradní valnou hromadu v této lhůtě svolá či nesvolá. Teprve tehdy, pokud představenstvo náhradní valnou hromadu v této lhůtě nesvolá, je možné dovodit, že představenstvo neplní svoji povinnost. A z toho stejného důvodu dozorčí rada nemůže ani tuto patnáctidenní lhůtu dodržet.⁵ Oprávněním dozorčí rady svolat náhradní valnou hromadu v případě, kdy původní valná hromada, která nebyla usnášeníschopná, byla svolána na žádost kvalifikovaného akcionáře představenstvem, se zabýval Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí, sp. zn. 29 Odo 567/2004. Dospěl k závěru, že systematickým, logickým a teleologickým výkladem a za pomoci analogie, lze dospět k závěru, že takové oprávnění dozorčí rada má, neboť poruší-li představenstvo povinnost svolat náhradní valnou hromadu, je třeba poskytnout oprávněným akcionářům možnost domoci se jejího svolání jinak. Má-li ale dozorčí rada svolat náhradní valnou hromadu k žádosti kvalifikovaného akcionáře, pak ani nemůže dodržet stanovenou patnáctidenní lhůtu pro její svolání. Do uplynutí patnáctidenní lhůty totiž nelze dovodit zájem společnosti na svolání valné hromady dozorčí radou, protože až po jejím uplynutí je zřejmé, že představenstvo porušilo svoji povinnost náhradní valnou hromadu svolat. Požadavkem, aby dozorčí rada dodržela patnáctidenní lhůtu pro svolání valné hromady, by se totiž eliminovala možnost dozorčí rady tuto valnou hromadu svolat a napravit tak nezákonné

---

⁵ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 616

jednání představenstva. Nejvyšší soud však poznamenal, že dozorčí rada by měla dodržet šesti týdenní lhůtu pro konání valné hromady (nyní dle § 414 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb., tedy to, že náhradní valná hromada se musí konat nejpozději do 6 týdnů ode dne, na který byla svolána původní valná hromada.⁶ Na druhou stranu pokud nejsou splněny předpoklady stanovené zákonem pro svolání valné hromady dozorčí radou, tedy skutečnost, že její svolání vyžadují zájmy společnosti, pak není dodržen požadavek ani pro svolání náhradní valné hromady dozorčí radou, což dovodil Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí pod sp. zn. 29 Cdo 4223/2007.⁷

Valnou hromadu mohou prostřednictvím soudu svolat i kvalifikovaní akcionáři v případě, že představenstvo nesvolá k jejich žádosti valnou hromadu tak, aby se konala ve lhůtě 40 dnů ode dne, kdy mu byla doručena žádost o její svolání. Soud v takovém případě může kvalifikované akcionáře, kteří o to soud požádají, zmocnit ke svolání valné hromady.

Zajímavý případ svolání valné hromady nastává u akciové společnosti s vnitřním systémem monistickým. Dle odborného právního názoru valnou hromadu v tomto případě zřejmě svolává správní rada, přičemž otázku svolavatele tento právní názor považuje za spornou.⁸ Zákon totiž výslovně neřeší, který orgán valnou hromadu svolává. Mohlo by se vycházet z § 456 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb., který stanoví, že kde se v tomto zákoně stanoví o představenstvu, rozumí se tím podle okolností statutární ředitel nebo jiný orgán společnosti, který má obdobnou působnost. Tomu ale odporuje ustanovení § 460 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb., podle kterého do působnosti správní rady náleží jakákoliv věc týkající se společnosti, ledaže ji tento zákon svěřuje do působnosti valné hromady. Doslovnou aplikací tohoto ustanovení by však statutární ředitel neměl působnost žádnou, což ale určitě nebyl úmysl zákonodárce.

Pokud tedy budeme vycházet z ustanovení § 456 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb., pak orgánem, který je oprávněn svolat valnou hromadu je statutární ředitel. Správní

---

⁶ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. dubna 2005, sp. zn. 29 Odo 567/2004, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

⁷ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. února 2009, sp. zn. 29 Cdo 4223/2007, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

⁸ Josková, L. in Černá, S., Štenglová, I., Pelikánová, I. a kol. Právo obchodních korporací. 1. vydání., Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 415

rada je pak oprávněna svolat valnou hromadu pouze ve zvlášť stanovených případech, a to tehdy, kdy je valnou hromadu oprávněna svolat dozorčí rada, tedy v případech stanovených v § 404 zákona číslo 90/2012 Sb.

V případě společností s monistickým systémem vnitřní struktury, vzhledem k rozporným ustanovením § 456 a § 460 zákona číslo 90/2012 Sb., by bylo určitě více než vhodné, aby orgán, který je oprávněn svolat valnou hromadu, určily stanovy společnosti. De lege ferenda by bylo potřebné, aby zákon nejen výslovně a jednoznačně stanovil, který orgán je u akciové společnosti s monistickým systémem vnitřní struktury oprávněn svolat valnou hromadu, ale aby odstranil i rozpor v působnostech jednotlivých orgánů tohoto typu akciové společnosti.

3.3. Pozvánka na jednání valné hromady

Valná hromada se svolává pozvánkou, a to bez ohledu na formu akcií. Na rozdíl od předchozí právní úpravy tedy zanikl způsob svolání valné hromady oznámením o konání valné hromady, které se uplatňovalo u společností s akciemi na majitele. Tato změna je logický důsledek zákona číslo 134/2013 Sb., o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů. Na základě tohoto zákona se k 1. lednu 2014 změnil listinné akcie na majitele, které nebyly imobilizovány, na listinné akcie na jméno. Vzhledem k tomu, že nově akcie na majitele mohou existovat a být vydány pouze jako imobilizované, zná ve všech těchto případech společnost vlastníka akcií. Tím zanikla nutnost svolávání valné hromady oznámením, které se uveřejňovalo v Obchodním věstníku a jiným vhodným způsobem určeným stanovami, právě z důvodu, že společnost vlastníka akcií na majitele neznala.

V § 407 zákona číslo 90/2012 Sb. jsou uvedeny základní náležitosti pozvánky na jednání valné hromady. Pozvánka obsahuje alespoň:

- a) firmu a sídlo společnosti,
- b) místo, datum a hodinu konání valné hromady,
- c) označení, zda se svolává řádná nebo náhradní valná hromada,

- d) pořad valné hromady, včetně uvedení osoby, je-li navrhována jako člen orgánu společnosti,
- e) rozhodný den k účasti na valné hromadě, pokud byl určen, a vysvětlení jeho významu pro hlasování na valné hromadě,
- f) návrh usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění,
- g) lhůtu pro doručení vyjádření akcionáře k pořadu valné hromady, je-li umožněno korespondenční hlasování, která nesmí být kratší než 15 dnů; pro začátek jejího běhu je rozhodné doručení návrhu akcionáři.

Není-li předkládán návrh usnesení, obsahuje pozvánka na valnou hromadu vyjádření představenstva společnosti ke každé navrhované záležitosti. Ve zvláštních případech musí pozvánka obsahovat i další náležitosti, které jsou uvedeny zejména v § 368 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb. při zmocnění kvalifikovaných akcionářů ke svolání valné hromady soudem či v § 377 v případě rozhodování valné hromady o přechodu účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře.

Pozvánku musí svolavatel uveřejnit na internetových stránkách společnosti nejméně 30 dnů před konáním valné hromady, a to tak, aby byli akcionáři informováni o konání valné hromady, včetně pořadu jednání a zároveň ji zaslat akcionářům vlastním akcie na jméno nebo zaknihované akcie na adresu uvedenou v seznamu akcionářů nebo v evidenci zaknihovaných cenných papírů anebo v evidenci vedené schovatelem držícím imobilizované akcie v úschově.

Vzhledem ke lhůtě 30 dnů je patrné, že akcionář musí být obeznámen o konání valné hromady s dostatečným předstihem, aby nebyl poškozen na svých právech a aby měl čas si připravit podklady na tuto valnou hromadu. Jedná se o povinnost společnosti upozornit akcionáře na konání valné hromady, a co je na jejím pořadu jednání. Zákon číslo 90/2012 Sb. § 406 odst. 1 věta druhá a třetí stanoví, že:

"Stanovy mohou určit i další požadavky na svolání valné hromady. Stanovy mohou také určit, jakým způsobem bude nahrazeno zasílání pozvánky na adresu akcionáře podle věty první; tento způsob nesmí akcionáře nedůvodně omezovat v možnostech účastnit se valné hromady. "

Právo na informace je důležitým právem akcionáře, a proto musí být společností řádně zajištěno. To vyplývá i z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 88/2001. Zde Nejvyšší soud vymezil podmínky, které splňují informační povinnost společnosti ve vztahu k akcionáři. Jedná se o situaci, kdy je zajištěno, aby všichni akcionáři byli informováni o konání valné hromady a též i o jejím obsahu. Nejvyšší soud nespatořoval za dostatečný způsob oznámení valné hromady uveřejněním v Obchodním věstníku, neboť nepředstavuje zákonem požadovaný limit pro zajištění informovanosti akcionářů. Znemožnil tak některým akcionářům, kteří nejsou odběrateli Obchodního věstníku, aby se dozvěděli o svolání valné hromady. Navíc se na této valné hromadě měla projednávat účetní závěrka a akcionářům nebyly dodány dostatečné informace o programu jednání valné hromady. V tomto případě tedy lze namítat neplatnost usnesení této valné hromady.⁹ Naopak Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí, sp. zn. 32 Cdo 2826/99 uvedl, že jestliže akciová společnost zaslala majitelům akcií na majitele pozvánku na valnou hromadu a již neuveřejnila oznámení o konání valné hromady, nelze takový postup posuzovat jako porušení ustanovení obchodního zákoníku.¹⁰

Problematikou zasílání pozvánky se ale zabývaly ještě další rozhodnutí Nejvyššího soudu. Jedním z nich bylo rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 Odo 1233/2008, ve kterém bylo dovozeno, že není povinností představenstva akciové společnosti označit na obálce s pozvánkou výslovně, o jakou zásilku se jedná. To představenstvo též dovodilo ze zákona, který takovouto povinnost nikde neukládá.

Akcionář namítal, že tím, že zásilka nebyla označena tak, aby z ní bylo patrné, o jakou záležitost se jedná, nebyl dodržen řádný způsob svolání valnou hromadou akciové společnosti. Nejvyšší soud dal za pravdu představenstvu, kdy konstatoval, že ze zákona nevyplývá povinnost označení zásilky a je jen a pouze na adresátovi, jestli písemnosti

---

⁹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. září 2001, sp. zn. 29 Odo 88/2001, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

¹⁰ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. dubna 2000, sp. zn. 32 Cdo 2826/99, uveřejněné pod číslem 45/2001 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek dostupné na www.nsoud.cz.

přebírá a pakliže si nějakou nepřevzme z jakéhokoli důvodu, přebírá tím na sebe následky s nepřevzetím spojené.¹¹

V dalším případě se Nejvyšší soud zabýval problematikou zasílání pozvánky v rozhodnutí, sp. zn. 29 Odo 634/2005. V tomto případě se jednalo o dovolání akcionáře, který tvrdil, že tím, že neobdržel pozvánku na valnou hromadu na adrese, kde se zdržoval, kterou však neuváděl v seznamu akcionářů, se v důsledku toho valné hromady nemohl účastnit a tím byla porušena povinnost řádného svolání valné hromady. Po podrobnějším prozkoumání se přišlo na to, že představenstvo pozvánku zaslalo na adresu, kterou akcionář uváděl v seznamu akcionářů a to v zákoně stanovené lhůtě, tedy v souladu se zákonem. Akcionář se bránil tím, že představenstvo znalo jeho adresu, na které se momentálně zdržoval, a přesto poslalo pozvánku na adresu, kterou uváděl v seznamu akcionářů. K tomu se vyjádřil Nejvyšší soud tak, že není povinností představenstva zjišťovat momentální místo pobytu akcionáře, neboť to zákon neukládá a pakliže akcionář neuvedl v seznamu akcionářů jinou adresu, na kterou mu mají být zasílány písemnosti, představenstvo nepochybovalo, když mu pozvánku zaslalo na tuto adresu. Nejvyšší soud tedy dovedl, že k tomu, aby byla zaslána pozvánka akcionáři na jím požadovanou adresu, je také nutná určitá jeho spolupráce.¹²

Způsob zasílání pozvánky na adresu akcionáře však mohou stanovy nahradit. Nejvíce využívanou možností náhradního zasílání by se jistě mohlo stát zasílání pozvánky elektronickou cestou, ať již na e-mailovou adresu, nebo do datových schránek akcionářů. To však obnáší ze strany akcionářů nutnost nahlásit společnosti e-mailovou adresu nebo existenci datové schránky.

Povinnost zveřejnit pozvánku na internetových stránkách však stanovy nemohou vyloučit ani omezit. Pozvánka na nich musí být uveřejněna po celou dobu od jejího uveřejnění až do doby konání valné hromady.

Jedna z významných novinek, kterou přinesl zákon číslo 90/2012 Sb., je možnost, která byla původním obchodním zákoníkem upravena pouze v případě

---

¹¹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. srpna 2007, sp. zn. 29 Odo 1233/2006, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

¹² usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. září 2006, sp. zn. 29 Odo 634/2005, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

společností s ručením omezeným, a to možnost, aby se valná hromada mohla konat bez splnění požadavků zákona na svolání valné hromady, za předpokladu, že s tím souhlasí všichni akcionáři. Tuto možnost je ale možné využít pouze v případě, že ji výslovně připustí stanovy společnosti.

Z hlediska pozvánky se ještě řešila situace, zda-li má být podepsána svolavatelem valné hromady akciové společnosti. K tomu se vyjádřil Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí číslo 35 Odo 755/2005. Dovolatel se dovolával neplatnosti usnesení valné hromady akciové společnosti z důvodu toho, že pozvánka na valnou hromadu nebyla podepsána svolavatelem. Z toho důvodu se domníval, že nejde přesně určit, kdo pozvánku zaslal, zda navržené body jednání byly skutečně navrženy představenstvem akciové společnosti a zda se někdo pouze nevydával za svolavatele valné hromady. Nutnost podpisu pozvánky přitom odůvodňoval tím, že podle něj je pozvánka na valnou hromadu akciové společnosti právním úkonem, k čemuž předkládal článek z časopisu Právní rádce. Nejvyšší soud nicméně vycházel z toho, že pozvánka není právním úkonem, tedy že není nutné, aby splňovala požadavky právního úkonu. Nejvyšší soud se vyjádřil takto: *"Jak Nejvyšší soud uzavřel v rozhodnutí ze dne 30. dubna 1997, sp. zn. 1 Odon 2/97, publikovaném v časopise Právní rozhledy, číslo 8/1997, nelze svolání valné hromady považovat za jednání společnosti ve vztahu ke třetím osobám. Tentýž závěr Nejvyšší soud potvrdil v rozhodnutí ze dne 29. listopadu 2005, sp. zn. 29 Odo 1061/2004. Pozvánka je úkonem v rámci akciové společnosti, tudíž nepůsobí směrem k třetím osobám."* *"Tento závěr lze opřít o ustanovení § 184 odst. 3 obch. zák., podle něhož valnou hromadu akciové společnosti zásadně svolává představenstvo. Představenstvo akciové společnosti však jako orgán nemá vlastní způsobilost k právním úkonům. Kdyby svolání valné hromady mělo mít povahu právního úkonu, muselo by se jednat o právní úkon společnosti, popř. jednotlivých členů představenstva, což ale odporuje citované dikci zákona."* Z hlediska určitosti a srozumitelnosti Nejvyšší soud ale dává za pravdu, že by pozvánka měla být srozumitelná a určitá. Nicméně k podpisu jako takovému se vyjadřuje tak, že není nutný, neboť ani dikce samotného zákona tento podpis nevyžaduje.¹³ Názor Nejvyššího soudu o tom, že pozvánka na valnou hromadu není právním jednáním však dle Jana Dědiče již neobstojí, a to s ohledem na zvolenou

---

¹³ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. prosince 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

koncepti právních jednání v osnově nového občanského zákoníku. Podle ustanovení § 7 odst. 2 zákona číslo 89/2012 Sb. totiž platí, že: „*zřídí-li někdo právo nebo uloží-li povinnost tomu, co osobou není, přičte se právo nebo povinnost osobě, které podle povahy právního případu náleží.*“¹⁴ S ohledem na tento právní názor je potom otázkou, zda může obstát i závěr Nejvyššího soudu o tom, že pozvánka na valnou hromadu nemusí být podepsána.

3.4. Směrnice o výkonu některých akcionářských práv

Poskytováním informací akcionářům se též zabývá směrnice o výkonu některých akcionářských práv, směrnice 2007/36 ES. Dne 9. 4. 2014 zveřejnila Evropská komise návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2007/36/ES, pokud jde o podporu dlouhodobého zapojení akcionářů, a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o některé prvky výkazu o správě a řízení společnosti. Ta dbá hlavně na informační povinnost směrem k akcionářům. Mluvíme-li o směrnici Evropské Unie, je nutné k tomu, aby byla účinná u nás její transpozice, což sama směrnice přikazuje. Nicméně předpisy, které nejsou v rozporu s cíli této směrnice zůstávají nedotčeny.

Tato směrnice přináší další posílení práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi. Ačkoli se ve směrnici mluví o kótovaných akciích, směrnice dopadá i na společnosti s akciemi, které kótované nejsou.

Důvodem vzniku této směrnice bylo posílení práva akcionářů na poli EU a současně odstraňování problémů s přeshraničním hlasováním. Podle Vlastimila Pihera se tato směrnice zaměřuje na několik oblastí, které představují posílení výkonu akcionářských práv akcionářů. Jedná se tak například o lhůtu pro oznámení společnosti o konání mimořádné valné hromady. Ta se prodlužuje z 15 na 21 dní, aby akcionáři byli v dostatečném předstihu o této mimořádné valné hromadě obeznámeni. Co se týká řádné valné hromady, lhůta byla ponechána na dosavadních 30 dní, nebyla tedy ani zkrácena ani prodloužena. Jako další oblast, na kterou je upozorňováno je také

---

¹⁴ Dědič, J.: K právní povaze usnesení valné hromady v rekonstrukci soukromého práva, [Obchodněprávní revue 11/2011, s. 325]

hlasování prostřednictvím korespondenčního hlasování a prostřednictvím elektronických prostředků.¹⁵

Akcionáři by tedy měli mít právo vědět o všech věcech, které se budou týkat valné hromady v dostatečném předstihu, čímž je zachována informační povinnost a v další řadě též mít možnost rozhodovat v rámci této valné hromady, včetně korespondenčního hlasování, či hlasování prostřednictvím elektronických prostředků. Mají mít také právo předkládat své návrhy usnesení a zařazovat též body jednání. Směrnice hovoří o dvou základních pravidlech, která musí být dodržena, bez ohledu na postupy v jednotlivých členských státech. Akcionáři by měli mít v zásadě možnost zařazovat body na pořad jednání valné hromady a předkládat návrhy usnesení k jednotlivým bodům pořadu jednání, přičemž žádná hranice požadovaná pro výkon těchto práv nesmí být vyšší než 5 % základního kapitálu společnosti a všem akcionářům má být s dostatečným předstihem předložena konečná verze pořadu jednání.

Hlavní požadavky na informační povinnost jsou tedy ve zkratce podle JUDr. Vlastimila Pihera *"povinnost uveřejnit způsobem, který zajistí rychlý a nediskriminující přístup oznámení o konání valné hromady a jasný a přesný popis toho, jak má akcionář postupovat, aby se mohl účastnit valné hromady a hlasovat na ní."*¹⁶ Jedná se zejména o požadavek jednotného rozhodného dne pro všechny členské státy.

Vliv směrnice lze spatřovat jednak v zákoně číslo 90/2012 Sb., ale též v zákoně číslo 256/2004 Sb., zákoně o podnikání na kapitálovém trhu.

3.5. Rozhodný den

Práva spojená s akcií vykonává akcionář, tedy osoba, která akcii vlastní. Ve většině případů toto právo vykonává akcionář vlastníci akcii v okamžiku výkonu tohoto práva. Proto i v případě práva účasti na valné hromadě se zpravidla zkoumá, zda akcionář vlastní akcii k datu konání valné hromady, tedy zda je jako akcionář zapsán v seznamu akcionářů k okamžiku jejího konání.

---

¹⁵ Pihera, V.: Transpozice směrnice o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi, [Obchodněprávní revue 2/2009, s. 48]

¹⁶ Pihera, V.: Transpozice směrnice o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi, [Obchodněprávní revue 2/2009, s. 48]

V některých případech, zejména pak v případě společností se zaknihovanými akciemi, u kterých stanovy určují, že seznam akcionářů je nahrazen evidencí zaknihovaných cenných papírů dle § 262 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb., může být pro společnost problematické, zajistit seznam akcionářů k okamžiku konání valné hromady. Z tohoto důvodu zákon umožňuje, aby si společnost mohla určit rozhodný den. V případě, kdy akcie společnosti byly přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, takový den zákon dokonce přímo určuje bez možnosti ho stanovami měnit. Rozhodný den je den, který je podstatný pro posuzování způsobilosti valné hromady přijímat rozhodnutí a pro zápis akcionáře do listiny přítomných. V případě, že byl stanoven rozhodný den, je oprávněna účastnit se valné hromady a vykonávat práva akcionáře osoba, která vlastnila akcii k rozhodnému dni. Jakékoli další převody v období od rozhodného dne do dne konání valné hromady nejsou pro oprávnění výkonu akcionářských práv podstatné. Pokud akcionář v tomto období převede svoji akcii na nového majitele, tento nový majitel nenabývá práva účasti na valné hromadě, ale oprávněn k účasti a hlasování na valné hromadě je původní akcionář, který akcii vlastnil k rozhodnému dni. Právo účastnit se valné hromady a hlasovat na ní, je právem, které totiž nelze samostatně převádět. Tento převod je zakázán v ustanovení § 281 odst. 4 zákona číslo 90/2012 Sb.

Podle § 405 odst. 1. zákona číslo 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích):

"Stanovy nebo rozhodnutí předcházející valnou hromadu mohou určit den, který je rozhodný k účasti na valné hromadě. Rozhodnutí valné hromady podle věty první se nepovažuje za rozhodnutí o změně stanov."

Rozhodný den se tedy přednostně určuje ve stanovách. Zákon umožňuje, aby tento rozhodný den určila valná hromada. V první větě je přesně uveden slovní obrat, že rozhodný den může určit rozhodnutí předcházející valnou hromadu. Není tedy uvedeno, ani kdo toto rozhodnutí přijímá, ani jak dalece předchází valnou hromadu. Podle druhé věty je zřejmé, že se jedná o rozhodnutí valné hromady. Navíc rozhodnutí, které se nepovažuje za rozhodnutí o změně stanov. To zřejmě znamená, že rozhodnutí o určení rozhodného dne je valná hromada oprávněna přijmout jako rozhodnutí běžné, pro jehož schválení se nevyžaduje souhlas kvalifikované většiny, jako pro rozhodnutí, kterým se

mění stanovy dle § 416 zákona číslo 90/2012 Sb. Zákon ale neřeší případ, kdy rozhodný den určují stanovy, ale rozhodnutí předcházející valné hromady určí jiný rozhodný den, než který je určen ve stanovách. Vzniká otázka, jaký den bude považován za rozhodný pro nadcházející valnou hromadu, když rozhodnutí valné hromady se nepovažuje za rozhodnutí o změně stanov. Pro nadcházející valnou hromadu má tedy společnost určeny dva rozhodné dny. V takovém případě by zřejmě bylo možné, aby osoba oprávněná podle § 428 zákona číslo 90/2012 Sb. podala k soudu návrh na vyslovení neplatnosti tohoto usnesení pro rozpor se stanovami. Pokud ovšem ve lhůtě nikdo usnesení valné hromady nenapadne, pak vzniká takřka neřešitelná situace, neboť není možné podle mého názoru dovést, který rozhodný den má mít přednost, zda ten, určený ve stanovách, nebo ten, určený rozhodnutím valné hromady.

Zákon též stanoví, že rozhodný den nesmí předcházet konání valné hromady o více jak 30 dnů. Určení takové maximální lhůty pro stanovení rozhodného dne je jistě dáno praktickým hlediskem, aby sice na jednu stranu bylo umožněno, aby se oprávnění k účasti na valné hromadě posuzovalo podle stavu dřívějšího, než je den konání valné hromady, ale na druhou stranu nebyla lhůta mezi rozhodným dnem a dnem konání valné hromady tak dlouhá, aby byl důvod obávat se, že se stav majitelů akcií od rozhodného dne do dne konání valné hromady zásadním způsobem změní. Samozřejmě, že k tomu dojít může. I pokud bude rozhodným dnem určen den předcházející dni konání valné hromady, nikdo nemůže vyloučit, že v den konání valné hromady dojde ke změně struktury akcionářů zásadním způsobem. Tím spíše pokud bude rozhodný dnem určen v maximálním rozpětí, tedy 30 dnů před konáním valné hromady. Na druhou stranu pokud by byla ponechána absolutní volnost pro určení rozhodného dne, pak rozhodný den určený v rádech několika měsíců před konáním valné hromady by zásadním způsobem omezoval možnost výkonu akcionářských práv pro nabyvatele akcií.

V případě, že jsou akcie přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, pak rozhodným dnem k účasti na valné hromadě je vždy sedmý den předcházející dni konání valné hromady. Toto ustanovení je kogentní a stanovy ani rozhodnutí předcházející valné hromady nemohou tento den změnit.

Jiný je případ, kdy společnost vydala zaknihované akcie, které nejsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu. Zákon v tomto případě umožňuje, aby

rozhodný den určily stanovy včetně omezení, že tento den nesmí předcházet konání valné hromady o více jak 30 dnů. Pouze v případě, že stanovy rozhodný den neurčí, je rozhodným dnem k účasti na valné hromadě sedmý den předcházející dni konání valné hromady. Společnost, která tyto zaknihované akcie vydala, si musí opatřit z evidence zaknihovaných cenných papírů výpis emise akcií k rozhodnému dni, a to nejpozději ke dni konání valné hromady. Na rozdíl od obecného určení rozhodného dne ve stanovách nebo rozhodnutím předcházející valné hromady, zákon nepřipouští, aby v případě zaknihovaných akcií byl rozhodný den určen rozhodnutím předcházející valné hromady. Přestože jsem se setkala s právním názorem, podle kterého je možné, aby rozhodný den u společnosti se zaknihovanými akciemi, které nejsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, určilo rozhodnutí předchozí valné hromady¹⁷, dovolím si s tímto právním názorem nesouhlasit. Předně zákon číslo 90/2012 Sb. v § 405 odst. 4 doslovně říká:

"Neurčují-li stanovy společnosti, která vydala zaknihované akcie, které nejsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, jiný rozhodný den, platí, že rozhodným dnem k účasti na valné hromadě je sedmý den předcházející dni konání valné hromady."

To znamená, že pouze stanovy mohou určit jiný rozhodný den. Navíc podle ustanovení § 405 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. rozhodnutí valné hromady o určení rozhodného dne se nepovažuje za rozhodnutí o změně stanov. Z toho vyplývá, že rozhodný den určený valnou hromadou se nestává součástí stanov, a proto takové rozhodnutí valné hromady nemůže mít za následek změnu rozhodného dne u tohoto typu akciové společnosti. V souladu s § 421 odst. 3 zákona číslo 90/2012 Sb. by se dalo říci, že u společnosti, která vydala zaknihované akcie, které nejsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, není v působnosti valné hromady určit rozhodný den pro nadcházející valnou hromadou. Tím samozřejmě není dotčeno právo valné hromady změnit stanovy a rozhodný den v nich určit nebo změnit.

Při určování rozhodného dne se dále zaměřím na ustanovení § 605 odst. 1 zákona číslo 89/2012 Sb., který říká, že:

---

¹⁷ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 619

"lhůta nebo doba určená podle dnů počíná dnem, který následuje po skutečnosti rozhodné pro její počátek."

Při určování rozhodného dne, je třeba zjistit den, který konání valné hromady předchází. Dle odborného právního názoru: *„jestliže lhůta určená podle dnů nenásleduje po dni určujícím její počátek, musí se lhůta počítat od určujícího dne zpětně. Je-li tedy dnem určujícím počátek běhu lhůty den konání valné hromady, je prvním dnem běhu lhůty den, jenž dni konání valné hromady předchází.“* Z toho tedy vyplývá, že rozhodným dnem je pak poslední den lhůty, určené zákonem nebo stanovami popřípadě usnesením valné hromady.¹⁸

K problematice rozhodného dne se také váže rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 1281/2011. Jelikož je rozhodný den dnem, který je rozhodný k účasti na valné hromadě, a jelikož právě akcionář má právo vykonávat svá práva z pozice vlastníka akcií, je vždy nutné zkoumat jeho stav akcií k rozhodnému dni. Akcionář, který se dovolával špatného rozhodnutí, tvrdil, že vlastnictví akcií prokázal tak, že přiložil kopii cenných papírů, akcií. To společnost pochopitelně nevzala za dostatečné prokázání vlastnictví akcií. Nejvyšší soud vyšel z toho, že jelikož je akcie cenným papírem a práva spojená s tímto cenným papírem jsou neoddělitelná, je nutné prokázání tohoto práva předložením originálního cenného papíru, akcie. Proto došel k názoru, že předložení pouhé kopie originálu nepostačuje.¹⁹

3.6. Určení místa a času konání valné hromady

V souladu s § 408 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. musí být místo, datum a hodina konání valné hromady stanoveny tak, aby nepřiměřeně neomezovaly právo akcionáře se jí zúčastnit. Dle odborného právního názoru by nevhodně zvolené místo či čas konání valné hromady mohlo být zneužito k vyloučení nechtěných, zejména menšinových akcionářů.²⁰ Zákon tedy připouští, aby výběr místa a doby konání valné

¹⁸ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 621

¹⁹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. července 2011, sp. zn. 29 Cdo 1281/2011, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

²⁰ Josková, L. in Černá, S., Štenglová, I., Pelikánová, I. a kol. Právo obchodních korporací. 1. vydání., Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 415

hromady částečně omezoval práva akcionáře účastnit se této valné hromady, ale nesmí jít o omezení nepřiměřené. Může se totiž stát, že určité místo či doba nemusí plně vyhovovat všem akcionářům. S tímto názorem se ztotožňuje i Petr Šuk, který ustanovení § 408 tohoto zákona komparuje s ustanovením § 406 téhož zákona, které se zabývá svoláním valné hromady v obecné rovině. Když tedy porovnáme tato dvě ustanovení, docházíme k názoru, že pakliže by bylo určení místa a doby konání valné hromady akciové společnosti ponecháno bez omezení na svolavateli valné hromady, mohlo by dojít k narušení stability a tím pádem i ke zvýhodnění, resp. znevýhodnění určitých akcionářů. Ovšem při určování vhodného místa a doby konání valné hromady je třeba přihlídnout k více okolnostem. Jednak se musíme zabývat strukturou samotné akciové společnosti a též poměry jednotlivých akcionářů. V tomto případě se může jednat hlavně o dopravní dostupnost jednotlivých akcionářů. Dle tohoto odborného názoru by se mělo přihlížet též k nákladům na pronájem místa konání valné hromady.²¹ Vhodností určení místa, data i času valné hromady se též zabýval Nejvyšší soud ve svém usnesení sp. zn. 29 Cdo 4796/2010. V tomto usnesení dovedl, že z hlediska vhodnosti místa a doby je třeba přihlížet k více okolnostem. Nejvyšší soud se v tomto případě zabýval vhodností místa konání valné hromady akciové společnosti za situace, kdy většina akcionářů pocházela z Prahy, která byla i sídlem akciové společnosti, přičemž akciová společnost svolala valnou hromadu do Brna. Tam se také valná hromada konala. Akcionáři namítali, že se jedná o nepřiměřené omezení, neboť by se měla s ohledem na počet akcionářů žijících v Praze konat právě v Praze, nikoli v Brně, ačkoli v Brně žili ti největší akcionáři. Nejvyšší soud v tomto případě dovolání zamítl, neboť nepovažoval určení místa konání valné hromady v Brně, z hlediska dopravní dostupnosti z Prahy, za nepřiměřené. K námitce zvýhodnění větších akcionářů se vyslovil, že by samozřejmě neměla být tato skupina osob primárně zvýhodněna, ale vzhledem k rozptýlenosti jednotlivých akcionářů po České republice nebude nikdy možné určit takové místo, aby vyhovovalo všem. V tomto případě se tedy Nejvyšší soud vyslovil tak, že se musí přihlížet zejména k dopravní dostupnosti jednotlivých akcionářů, avšak současně ke struktuře akciové společnosti a též k dalším okolnostem,

---

²¹ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 631

jako jsou například náklady na pronájem místností a podobně. Navíc kdyby nebylo žádné omezení ze strany svolavatele, mohlo by tím dojít ke zneužití jeho práv.²²

Podobným případem se zabýval též Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 3397/2010. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud vyslovil právní názor, že při určení místa pro svolání valné hromady se musí vzít v úvahu i počet akcionářů. V tomto případě se jednalo o tři tisíce akcionářů, rozptýlených po celé České republice, tudíž bylo nemožné stanovit místo, které by vyhovovalo naprosto všem akcionářům.²³

V souladu s § 408 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb. akcionářům dále musí být společností umožněno, aby v jejím sídle ve lhůtě uvedené v pozvánce na valnou hromadu mohli zdarma nahlédnout do návrhu změny stanov. *Na toto právo společnost akcionáře upozorní v pozvánce na valnou hromadu.*

Z ustanovení § 407 odst. 1 písmeno f) zákona číslo 90/2012 Sb. vyplývá, že povinným obsahem pozvánky je návrh usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění. Pokud je navrhována změna stanov, měl by být součástí pozvánky i návrh usnesení, obsahující doslovný návrh změn stanov akciové společnosti. Je tedy otázka, zda je v tomto případě vůbec potřebné, aby akcionáři byli upozorňováni na to, že v sídle společnosti je pro ně k nahlédnutí návrh změny stanov, který již sama pozvánka musí obsahovat.

Povinností, aby pozvánka obsahovala i návrh usnesení se zákon číslo 90/2012 Sb. liší od zákona číslo 513/1991 Sb., který ve svém § 184a odst. 6 stanovil:

"jestliže má být na pořadu jednání valné hromady změna stanov společnosti, musí pozvánka na valnou hromadu nebo oznámení o jejím konání alespoň charakterizovat podstatu navrhovaných změn a návrh změn stanov musí být akcionářům k nahlédnutí v sídle společnosti ve lhůtě stanovené pro svolání valné hromady. "

Z tohoto ustanovení vyplývá, že nebylo nutné, aby pozvánka obsahovala doslovné znění změn stanov, ale alespoň jejich charakter. V tu dobu se tedy jevilo

---

²² usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. února 2011, sp. zn. 29 Cdo 4796/2010, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

²³ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. dubna 2012, sp. zn. 29 Cdo 3397/2010, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

nutným, aby úplný text návrhu změny stanov byl pro akcionáře přístupný alespoň formou nahlédnutí v sídle společnosti. V současné době se však s přihlédnutím ke shora uvedenému ustanovení § 407 odst. 1 písmeno f) zákona číslo 90/2012 Sb. jeví potřeba takového seznámení se změnou stanov jako nadbytečná. Tuto potřebu by bylo jediné možné dovodit z ustanovení § 407 odst. 2 věty první zákona číslo 90/2012 Sb., podle kterého není-li předkládán návrh usnesení podle odstavce 1 písm. f), obsahuje pozvánka na valnou hromadu vyjádření představenstva společnosti ke každé navrhované záležitosti. Pokud bychom toto ustanovení vyložili tak, že zákon připouští, aby pozvánka návrh usnesení valné hromady na změnu stanov neobsahovala, pokud bude obsahovat alespoň vyjádření představenstva k navrhované záležitosti, jevila by se možnost seznámení se s návrhem změny stanov v sídle společnosti jako potřebná. Podle jednoho odborného právního názoru se však toto ustanovení pro případ, kdy je navrhována změna stanov, nepoužije, ale vztahuje se pouze na případy, kdy valná hromada některé záležitosti sice projednává, nicméně nehlasuje o nich, a není tudíž přijímáno žádné usnesení, jehož návrh a odůvodnění by mohlo být v pozvánce uvedeno.²⁴ Jiný právní názor však s tímto nesouhlasí a uvádí, že u návrhu usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění se nejedná o tak úplně povinnou náležitost pozvánky, s tím, že pokud návrh v pozvánce uveden nebude, musí pozvánka obsahovat vyjádření představenstva ke každému bodu jednání a na internetových stránkách musí společnost uvést akcionářské návrhy textu usnesení valné hromady.²⁵

Zákon číslo 90/2012 Sb. tedy klade větší nároky na pozvánku než předchozí obchodní zákoník. Domnívám se, že tato přitvrzující podmínka, kdy pozvánka musí obsahovat návrh usnesení s jeho odůvodněním, není na škodu, neboť se tak bude předcházet situacím, kdy se akcionáři neshodnou kvůli tomu, že neměli předem jasnou představu o tom, čeho se má valná hromada týkat. Tím pádem dochází k značnému zjednodušení následného rozhodování valné hromady akciové společnosti.

Důležité je též ustanovení § 408 odst. 3 zákona číslo 90/2012, které se zabývá záležitostmi, které nebyly zařazeny na pořad jednání valné. Takovéto záležitosti se dají

---

²⁴ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 628-629

²⁵ Hejda, J. In Hejda, J., Bachroňová, N., Divišová, K., Finger, L., Prosser, M., Vaněčková, V.: Akciová společnost, 1. vydání, Nakladatelství ANAG, 2014, s. 354

projednat nebo rozhodnout na valné hromadě akciové společnosti pouze se souhlasem všech akcionářů takovéto akciové společnosti. Ve výkladu k tomuto ustanovení odborný právní názor dochází k závěru, že souhlas musí být dán k projednání konkrétní záležitosti a nepostačuje obecně udělený souhlas bez konkretizace záležitosti, která má být na valné hromadě projednána a rozhodnuta. V případě, kdy je dán souhlas akcionáře, není již důležité, jestli se akcionář následně účastní či neúčastní jednání o těchto záležitostech na valné hromadě.²⁶ To je rozdíl oproti obchodnímu zákoníku, který k projednání záležitostí nezařazených na pořad jednání valné hromady vyžadoval přítomnost a souhlas všech akcionářů. Zákon formu takového souhlasu nepředepisuje. Jelikož je ale nutná určitá opatrnost, bylo by vhodné, aby byl tento souhlas dán takovou formou, aby se dal následně prokázat. Proto považuji za zcela nevhodnou formu ústní, která se často prokázat nedá. Dle mého názoru je nejvhodnější forma písemná, nejlépe s úředně ověřeným podpisem. Jedná se ale pouze o záležitosti, které nebyly zařazeny na pořad jednání. Jiná situace nastává v případě, že pozvánka na jednání valné hromady akciové společnosti obsahuje návrh určitého rozhodnutí a na valné hromadě se schválí v jiném znění, než v tom, v jakém bylo v pozvánce. Touto problematikou se zabýval Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 3397/2010, již dříve zmíněném, kde Nejvyšší soud řešil případ, kdy valná hromada schválila uzavření smlouvy o úvěru s jinou výší úrokové sazby, než tou, jaká byla uvedena v pozvánce. Soud dovodil, že účelem pozvánky je umožnit společníkům (akcionářům), aby se mohli včas a se znalostí obsahu jednání valné hromady rozhodnout, zda se valné hromady zúčastní, aby si mohli zajistit podmínky pro tuto účast a připravit se na jednání valné hromady. Formulace jednotlivých bodů pořadu jednání valné hromady proto musí být do té míry určitá, aby dosažení tohoto cíle umožňovala. Soud dospěl k závěru, že je zjevné, že tento účel obsahu pozvánky byl zcela naplněn, neboť pokud valná hromada schválila uzavření smlouvy o úvěru s úrokovou sazbou stanovenou odlišně od výše úrokové sazby uvedené v pozvánce na valnou hromadu, nerozhodla o záležitosti neuvedené v pozvánce a

---

²⁶ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 632

nedošlo tedy ke změně programu jednání, ale pouze došlo k odchylnému rozhodnutí o daném bodu programu jednání.²⁷

KAPITOLA ČTVRTÁ: Průběh valné hromady

4.1. Průběh valné hromady do doby zvolení jejího předsedy

Podle § 422 zákona číslo 90/2012 Sb. valnou hromadu zahajuje a do zvolení předsedy valné hromady řídí svolavatel nebo jím určená osoba.

Svolavatelem je při řádném fungování společnosti představenstvo. V případě vícečlenného představenstva, musí představenstvo určit, kdo bude valnou hromadu od počátku řídit. Především by se mělo jednat o některého z členů tohoto kolektivního orgánu. Zákon ale výslovně připouští, aby představenstvo, jako svolavatel valné hromady, určilo, že valnou hromadu zahájí a bude do doby zvolení předsedy valné hromady řídit osoba jiná než člen představenstva. Zde se jedná o významný posun od právní úpravy obchodního zákoníku, která stanovovala pouze jedinou možnost, a to že osobou, která řídí valnou hromadu do doby zvolení jejího předsedy, je člen představenstva, kterého tím představenstvo pověří. To však v praxi mohlo způsobovat problém, např. tehdy, pokud se valné hromady žádný člen představenstva neúčastnil.

Pokud je představenstvo jednočlenné, případně nefunkční, a valnou hromadu svolá jeden jeho člen, pak svolavatelem je právě tento člen představenstva, který má možnost buď valnou hromadu vést do zvolení jejího předsedy sám, nebo k tomuto určit jinou osobu.

V mimořádných případech stanovených v § 404 zákona číslo 90/2012 Sb. může valnou hromadu svolat dozorčí rada nebo její člen. V takovém případě se určení osoby, která vede valnou hromadu do doby zvolení předsedy, řídí stejnými principy, jak bylo uvedeno u představenstva.

---

²⁷ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. dubna 2012, sp. zn. 29 Cdo 3397/2010, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

Poslední možností, kdo může být svolavatelem, jsou kvalifikovaní akcionáři, které tím soud pověří dle § 368 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. I v tomto případě, pokud bude akcionářů více, tito určí osobu pro vedení valné hromady, případně pokud je kvalifikovaný akcionář jediný, může vést valnou hromadu od začátku sám, případně určit k této funkci někoho jiného. Zde však existuje i možnost, že soud přímo ve svém rozhodnutí určí předsedu valné hromady, dle § 368 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. část věty za středníkem, což může učinit i bez návrhu. V takovém případě je pak dle mého názoru vyloučeno, aby valná hromada následně mohla zvolit předsedou valné hromady někoho jiného, neboť soudem určená osoba předsedy valné hromady je oprávněna a povinna vést a řídit valnou hromadu od samého počátku až do jejího konce.

Jak již bylo řečeno, valnou hromadu zahajuje a do zvolení předsedy valné hromady řídí svolavatel nebo jím určená osoba. Formu určení osoby pro vedení valné hromady do doby zvolení předsedy zákon nepředepisuje. To znamená, že toto právní jednání může svolavatel učinit jakoukoli formou. Pro jistotu právních vztahů a předcházení případných sporů se domnívám, že určení by bylo vhodné učinit písemně. To platí zejména v případě, že se svolavatel valné hromady neúčastní a určená osoba musí akcionářům a dalším osobám přítomných na valné hromadě prokázat oprávnění valnou hromadu vést, což při ústní formě určení této osoby svolavatelem by bylo velice obtížné.

Zvláštním případem je pak zahájení valné hromady v případě, kdy stanovy společnosti připustí, v souladu s § 411 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb., že se souhlasem všech akcionářů se valná hromada může konat i bez splnění požadavků tohoto zákona na svolání valné hromady, a na konání valné hromady se dohodnou všichni akcionáři. To znamená, že podobně jako ve společnosti s ručením omezeným se všichni akcionáři de facto vzdají práva na řádné a včasné svolání valné hromady. Dle mého názoru je ale podstatné, aby o konání takové valné hromady uvědomili všechny členy představenstva a dozorčí rady, kteří mají právo se valné hromady účastnit. Navíc je dle mého názoru potřeba, aby na valné hromadě byl přítomen některý z členů představenstva, aby mohl za společnost zapsat akcionáře do listiny přítomných. Vzhledem k tomu, že se všichni akcionáři de facto vzdali práva na včasné a řádné svolání valné hromady, bude třeba vyřešit, kdo je svolavatelem takové valné hromady.

Dalo by se zřejmě vycházet z toho, že to jsou buď všichni akcionáři, pokud se na konání valné hromady dohodli všichni, případně někteří z akcionářů, kteří dali podnět k takové valné hromadě například telefonicky nebo e-mailem a ostatní akcionáři s takovým postupem vyslovili souhlas. K zahájení valné hromady by pak ti akcionáři, které je možné považovat za svolavatele valné hromady, měli určit osobu, která bude valnou hromadu řídit do doby zvolení předsedy valné hromady. Takovou osobou může být dle mého názoru jak někdo z těchto akcionářů, tak i jiná osoba v souladu s § 422 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb.

4.2. Listina přítomných

K tomu, aby se valná hromada mohla konat a o navržených bodech pořadu mohla rozhodovat, musí být usnášeníschopná. Za účelem zjištění přítomnosti akcionářů na valné hromadě a zjištění počtu hlasů, kterými disponují, společnost zapisuje akcionáře do listiny přítomných. Náležitosti této listiny upravuje § 413 zákona číslo 90/2012 Sb.

Hned v úvodu by bylo dobré zmínit, že již samotný název, listina přítomných vyjadřuje, že se musí jednat o akcionáře, kteří jsou na valné hromadě přítomni. Tedy jak akcionáře, kteří jsou na valné hromadě přítomni fyzicky, tedy osobně nebo zastoupeni na základě plné moci, ale též akcionáře, kteří si zajistí účast na valné hromadě akciové společnosti jiným způsobem, tedy v případě, že podle stanov je připuštěna možnost hlasování na valné hromadě s využitím technických prostředků. Tuto možnost upravuje § 398 odst. 2 až 4 zákona číslo 90/2012 Sb. Mohlo by se jednat zejména o případy, kdy se akcionář účastní valné hromady pomocí elektronických prostředků. Zákon číslo 90/2012 Sb. stanoví, že podmínky hlasování s využitím technických prostředků musí být určeny tak, aby umožňovaly společnosti ověřit totožnost osoby oprávněné vykonat hlasovací právo a určit akcie, s nimiž je spojeno vykonávané hlasovací právo, jinak se k hlasům odevzdaným takovým postupem ani k účasti takto hlasujících akcionářů nepřihlíží.

Listina přítomných musí podle § 413 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. obsahovat jméno a bydliště nebo sídlo akcionáře a stejné údaje týkající se zmocněnce, je-li akcionář zastoupen, čísla jeho akcií a jmenovitou hodnotu akcií, které akcionáře

opravňují k hlasování, popřípadě údaj o tom, že akcie neopravňuje akcionáře k hlasování. Zákon však dle mého názoru opomněl možnost tzv. kusových akcií, které jmenovitou hodnotu neobsahují. Je však zřejmé, že v takovém případě se údaj o jmenovité hodnotě do listiny přítomných zapsat nemůže a pro posuzování způsobilosti valné hromady je podstatný pouze počet akcií toho kterého akcionáře.

Zmínka o akciích, které neopravňují akcionáře hlasovat, naráží na fakt, kdy akcionář nemůže vykonávat hlasovací právo buď proto, že se jedná například o prioritní akcie dle § 428 a násl. zákona číslo 90/2012 Sb., se kterými není hlasovací právo spojeno, nebo proto, že akcionář sám není oprávněn vykonávat hlasovací právo, tedy pokud se ho například týká zákaz výkonu hlasovacího práva dle § 426 zákona číslo 90/2012 Sb. K takovým akciím se pak dle § 412 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb. při posuzování schopnosti valné hromady se usnášet nepřihlíží. To ovšem neplatí tehdy, pokud tyto akcie dočasně nabydou hlasovacího práva. To může nastat například u prioritních akcií tehdy, kdy zákon číslo 90/2012 Sb. vyžaduje hlasování na valné hromadě podle druhu akcií. U prioritních akcií pak může jejich vlastník dočasně nabyt hlasovacího práva na delší dobu tehdy, pokud valná hromada rozhodla o tom, že přednostní podíl na zisku nebude vyplacen, nebo ode dne prodlení s výplatou podílu na zisku. Toto dočasné hlasovací právo pak má až do doby, kdy valná hromada rozhodne o vyplacení přednostního podílu na zisku nebo do okamžiku jejího vyplacení, byla-li společnost s jeho výplatou v prodlení. Podle § 280 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb. vlastník prioritní akcie, který přechodně nabyl hlasovací právo, má právo hlasovat ještě v rozsahu celého pořadu na valné hromadě, která rozhodne o vyplacení přednostního podílu na zisku. Konec dočasného nabytí hlasovacího práva tedy zákon stanovuje přesně, na druhou stranu však zákon výslovně neřeší, od jakého okamžiku dočasné hlasovací právo akcionář nabývá. Tím vzniká otázka, zda již na valné hromadě, která rozhodla o tom, že přednostní podíl na zisku nebude vyplacen, má od následujícího bodu pořadu jednání vlastník prioritní akcie hlasovací právo, či zda toto právo nabývá až na následující valné hromadě. Domnívám se, že hlasovacího práva nabývá vlastník prioritní akcie již na té samé valné hromadě, a to od okamžiku, kdy valná hromada rozhodla o tom, že přednostní podíl na zisku nebude vyplacen. Toto dovozují vzhledem k ustanovení § 45 odst. 4 zákona číslo 90/2012 Sb., podle kterého rozhodnutí orgánu obchodní korporace působí vůči obchodní korporaci okamžikem jeho přijetí.

Dle odborného právního názoru je nutné zjistit, pro která usnesení valné hromady není s těmi kterými akcemi spojeno hlasovací právo. Jedná se o situaci, kdy je na pořadu jednání valné hromady více bodů, a jestli pro některá usnesení platí pro akcionáře zákaz výkonu hlasovacího práva, je nutné tuto skutečnost zaznamenat právě do listiny přítomných.²⁸

Další, dle mého názoru problematický, je fakt, že akcionáře do listiny přítomných zapisuje společnost, jak je uvedeno v § 413 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. Je tedy namístě položit si otázku, kdo akcionáře do listiny přítomných zapíše, pokud představenstvo, které reprezentuje společnost, je nefunkční, nebo se naprosto obyčejně nikdo z představenstva na valnou hromadu nedostaví. Zákon, zřejmě v souvislosti s ustanovením § 402 odst. 3 zákona číslo 90/2012 Sb., které stanoví, že členové představenstva se vždy účastní valné hromady, předpokládá, že se k jednání valné hromady členové představenstva vždy dostaví. Absenci členů představenstva však nepředpokládá a nestanoví možnost, aby akcionáře do listiny přítomných zapisoval např. svolavatel odlišný od představenstva nebo jeho člena, ačkoli nově stanovil povinnost, že právě svolavatel nebo osoba jím určená správnost listiny přítomných potvrzuje. Zákon zřejmě vycházel z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3009/2007, podle kterého se členové představenstva zásadně jednání valné hromady účastnit musí. Podle tohoto rozhodnutí:

"Členové představenstva jsou zásadně povinni se (nebrání-li jim v tom vážné důvody) účastnit jednání valné hromady. Jejich neúčast na jednání valné hromady však nemůže být sama o sobě důvodem pro vyslovení neplatnosti usnesení přijatých valnou hromadou. Nebylo-li by v důsledku nepřítomnosti členů představenstva akcionářům poskytnuto vysvětlení záležitostí týkajících se společnosti nebo osob jí ovládaných potřebné pro posouzení předmětu jednání valné hromady, mohla by (ve vazbě na konkrétní okolnosti případu) tato skutečnost odůvodňovat vyslovení neplatnosti

---

²⁸ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 639

usnesení valné hromady, a to za podmínky, že toto porušení mělo závažné právní následky."²⁹

Snaha zařadit povinnost přítomnosti členů představenstva na jednání valné hromady však byla dle mého názoru vyřešena nešťastně. Namísto toho, aby zákon stanovil, že členové představenstva jsou povinni se valné hromady účastnit, stanovil, že se jednání valné hromady vždy účastní a z tohoto předpokladu vycházel i v dalších ustanoveních. Je možné si představit, že v případě, že kvalifikovaný akcionář požádá o svolání valné hromady a navrhne odvolání všech členů představenstva, se žádný člen představenstva valné hromady úmyslně nezúčastní, aby nikdo nemohl akcionáře do listiny přítomných zapsat. Případně je možná i skutečnost, že jediný člen představenstva zemřel. De lege ferenda by bylo vhodné umožnit, aby akcionáře do listiny přítomných zapisovala společnost, a pokud to není možné svolavatel nebo jím určená osoba.

4.3. Zastoupení akcionáře na valné hromadě

Akcionář je dle § 399 zákona číslo 90/2012 Sb. oprávněn se účastnit valné hromady osobně, případně v zastoupení na základě plné moci. Podmínkou je, že plná moc musí mít písemnou formu a musí z ní být patrné, zda byla udělena pro zastupování na jedné valné hromadě nebo více valných hromadách. V osobách oprávněných zastupovat akcionáře na valné hromadě docházelo k postupným změnám. Zákon číslo 513/1991 až do 30.11.2009 zcela vylučoval zastoupení akcionáře na valné hromadě na základě plné moci členem představenstva či dozorčí rady. Následně tento zákaz zrušil, ale stanovil konkrétní velmi přísné podmínky, za jakých bylo možné toto zastoupení akcionáře těmito osobami realizovat. Obecně stanovil, že zmocněnec je povinen oznámit v dostatečném předstihu před konáním valné hromady akcionáři veškeré skutečnosti, které by mohly mít pro akcionáře význam při posuzování, zda v daném případě hrozí střet jeho zájmů a zájmů zmocněnce. Pro členy orgánů společnosti však navíc stanovil, že mohou přijmout zmocnění akcionářem pouze tehdy, pokud uveřejní informace o těchto skutečnostech spolu s pozvánkou na valnou hromadu nebo s oznámením o jejím svolání. Tato úprava platila až do konce účinnosti obchodního zákoníku. Podle stávající právní úpravy zůstala obecná povinnost zmocněnce oznámit

---

²⁹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 2009, sp. zn. 29 Cdo 3009/2007, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

akcionáři v dostatečném předstihu před konáním valné hromady skutečnosti, které by mohly mít pro akcionáře význam při posuzování, zda v daném případě hrozí střet jeho zájmů a zájmů zmocněnce, a to bez ohledu na to, zda je zástupcem akcionáře člen orgánu společnosti či osoba jiná.

Z hlediska plné moci může být plná moc, jak vyplývá z ustanovení § 399 zákona číslo 90/2012 Sb., udělena jak pro jednu valnou hromadu, tak pro více valných hromad. Plná moc může být též udělena jak na dobu určitou, tak na dobu neurčitou. To bylo dovozeno i za účinnosti předchozí právní úpravy rozhodnutím Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 5297/2008. Toto usnesení stanovilo několik zásadních věcí. Jednak to, že zvláštní plná moc může být udělena pro zastupování na více valných hromadách konkrétní společnosti, přičemž toto rozhodnutí Nejvyšší soud vydal v době, kdy zákon o něčem takovém výslovně nehovořil. Dále Nejvyšší soud dovodil, že substituční zmocnění je možné též při udělení plné moci k jednání na valné hromadě, neboť není dle jeho názoru důvodu, pro který by se na takovou plnou moc nemohla vztahovat úprava dalšího zmocnění, v hranicích vymezených zákonem. Dalším a v tu dobu významným rozhodnutím bylo to, že plnou moc lze též udělit pouze pro určitou část akcií. Také v tomto případě je třeba podotknout, že toto rozhodnutí bylo poměrně zásadní, neboť v době jeho vydání obchodní zákoník neobsahoval pozdější ustanovení o tom, že akcionář nemusí vykonat hlasovací práva spojená se všemi jeho akciemi stejným způsobem, což platí i pro jeho zmocněnce. Nejvyšší soud se tehdy vyjádřil tak, že udělení plné moci pouze k části akcií nečiní plnou moc neplatnou.³⁰

V souvislosti s možností zastupování na valné hromadě akciové společnosti nemůžeme též zapomenout na směrnici o výkonu některých práv akcionářů 2007/36/ES. Zákon č. 90/2012 Sb. část směrnice, obsahující toto právo akcionáře vystupovat na valné hromadě osobně a stejně tak v zastoupení, zakomponoval v rámci transpozice směrnice právě do ustanovení § 399 zákona číslo 90/2012 Sb. Dle této směrnice článku 10 odst. 1 a článku 11 je možné hlasování na základě plné moci, čímž se zaručuje, že jednání skutečně proběhne a překlenou se tak případné problémy, kdy se akcionář z objektivních důvodů nemůže účastnit jednání valné hromady a to ani skrze využití

---

³⁰ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. června 2009, sp. zn. 29 Cdo 5297/2008, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

korespondenčního hlasování či skrze hlasování elektronickými prostředky. Směrnice však pamatuje na případy, kdy by mohla osoba hlasující na základě falešné plné moci hlasovat za akcionáře. Proto zachovává možnost akciové společnosti stanovit opatření, popřípadě sankce za takovéto podvodné jednání.

4.4. Usnášeníschopnost valné hromady

Podle ustanovení § 412 zákona číslo 90/2012 Sb. je valná hromada schopna se usnášet, pokud jsou přítomni akcionáři vlastníci akcie, jejichž jmenovitá hodnota nebo počet přesahuje 30 % základního kapitálu. Samozřejmě mluvíme-li o přítomných akcionářích, máme tím na mysli i akcionáře, kteří sice nejsou fyzicky přítomni na valné hromadě, ale využívají k hlasování jiný způsob, například prostřednictvím elektronických prostředků a jsou za přítomné považováni.

Na rozdíl od obchodního zákoníku, ale § 412 zákona číslo 90/2012 Sb. připouští obecnou možnost, aby stanovy určily kvorum pro schopnost valné hromady se usnášet jinak. Obchodní zákoník připouštěl pouze možnost, že stanovy mohou zvýšit kvorum pro usnášeníschopnost valné hromady. Podle stávající právní úpravy však stanovy mohou usnášeníschopnost upravit jinak, tedy jak nad, tak i pod uvedených 30 % základního kapitálu. Zde je tedy podstatný rozdíl stávající právní úpravy od právní úpravy předchozí.

Vzhledem k tomu, že akcie či zatímní listy, se kterými není spojeno hlasovací právo (například prioritní akcie, nestanoví-li stanovy jinak), případně akcie či zatímní listy, se kterými nelze hlasovací právo vykonávat (například tehdy, kdy akcionář je v prodlení se splněním vkladové povinnosti a podobně), je třeba tuto skutečnost zohlednit a tyto akcie nezapočítávat do výše základního kapitálu rozhodného pro výpočet kvora pro usnášeníschopnost valné hromady.

Případem, kdy valná hromada rozhodovala, započítáváje hlasy, se kterými bylo zakázáno hlasovat na valné hromadě, se zabýval Nejvyšší soud v rozhodnutí sp.zn. 29 Cdo 2964/2007. V tomto případě se účastnice dovolávala neplatnosti usnesení takovéto valné hromady. Nejvyšší soud nicméně došel k závěru, dle kterého k prohlášení neplatnosti usnesení valné hromady akciové společnosti nestačí pouhá existence započtení akcií, se kterými nelze vykonávat hlasovací, ale je též důležité prokázat, zda

zbylé akcie dosahovaly, resp. nedosahovaly potřebného kvora pro přijetí usnesení. Pakliže by kvora dosáhly, nedá se dále z logiky věci hovořit o neplatnosti usnesení valné hromady akciové společnosti, neboť požadované kvorum bylo splněno a akcie, se kterými nelze hlasovat neměly vliv na výsledek hlasování.³¹

Pro posouzení usnášeníschopnosti valné hromady je však třeba zohlednit, zda se jedná o valnou hromadu řádnou či náhradní. Podle § 414 zákona číslo 90/2012 Sb., je totiž náhradní valná hromada usnášeníschopná bez ohledu na ustanovení § 412 odst. 1, pokud stanovy neurčí jinak. V případě náhradní valné hromady to tedy znamená, že valná hromada bude usnášeníschopná už v momentě, kdy se valné hromady účastní jediný akcionář vlastnící akcii, se kterou je spojeno hlasovací právo. Na rozdíl od úpravy v obchodním zákoníku však zákon číslo 90/2012 Sb. umožňuje, aby stanovy vyloučily tuto možnost, nebo ji alespoň upravily určením jiného či stejného minimálního kvora, jako v případě řádné valné hromady.

4.5. Volba orgánů valné hromady

V úvodu valné hromady si valná hromada musí zvolit pracovní orgány. Tyto zajišťují řádný průběh a chod valné hromady. Oproti úpravě obchodního zákoníku se snížily nároky na faktický počet osob, které musí obsadit tyto orgány. Obchodní zákoník stanovil, že valná hromada volí předsedu, zapisovatele, dva ověřovatele zápisu a osoby pověřené sčítáním hlasů. Výslovně pak nepřipouštěl, aby jedna osoba mohla zároveň vykonávat několik funkcí. Podle učebnice Obchodní společnosti a družstva 1. vydání, která v této věci odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 35 Odo 755/2005, jakákoli kumulace funkcí nebyla možná.³²

V ustanovení § 422 zákona číslo 90/2012 Sb., je stanovena povinnost valné hromady zvolit předsedu, zapisovatele, ověřovatele zápisu a osobu nebo osoby pověřené sčítáním hlasů. V souvislosti s volbou těchto orgánů valné hromady je dobré se zmínit o obsahu pozvánky. I když o zvolení orgánů valné hromady rozhodují akcionáři, nemusí být dle odborného právního názoru tato informace obsahem

---

³¹ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 2008, sp. zn. 29 Cdo 2964/2007, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

³² Pokorná, J., Holejšovský, J., Lasák, Pekárek, M. a kolektiv. Obchodní společnosti a družstva, 1. vydán. Praha : C.H. Beck, str. 297

pozvánky. Vyplývalo to tak z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2340/2007 vztahující se k družstvu. Dle shora uvedeného odborného názoru se platnost tohoto rozhodnutí vztahuje též i k akciovým společnostem.³³

Předsedou valné hromady může být, jak bylo judikováno Nejvyšším soudem v rozhodnutí sp. zn. 35 Odo 755/2005, jakákoli osoba, tudíž i osoba, která není akcionářem této akciové společnosti. Nejvyšší soud se v tomto případě vyjádřil tak, že nelze namítat neplatnost usnesení valné hromady akciové společnosti z důvodu, že valné hromadě předsedala osoba odlišná od akcionáře. Nejvyšší soud dovodil, že předseda valné hromady disponuje ve vztahu k osobám přítomným na valné hromadě mnohem širším organizačním oprávněním, která se bezprostředně projevují ve výkonu práv akcionářů, než má např. předseda představenstva či dozorčí rady vůči členům těchto orgánů a jejich právům, tedy například právo udělovat slovo a odebírat je, připouštět návrhy či protinavrhy apod. Z toho vyplývá, že za situace, kdy zákon neurčuje, že předsedou valné hromady musí být akcionář, se jeví dokonce účelnějším, aby tuto funkci nezastával někdo z akcionářů (či jeho zástupců), u něhož z povahy věci vždy hrozí zájmové kolize. Nejvyšší soud ovšem připustil, že není vyloučeno, aby bližší pravidla vymezující okruh možných kandidátů na předsedu valné hromady určovaly stanovy. Nejvyšší soud tedy dospěl k závěru, že zvolení předsedy je záležitostí valné hromady akciové společnosti, tudíž ta má právo rozhodnout o tom, koho za předsedu zvolí.³⁴

Zákon číslo 90/2012 Sb. oproti předcházející právní úpravě snížil počet ověřovatelů zápisu na jednoho a též připustil možnost pouze jedné osoby pověřené sčítáním hlasů. Navíc výslovně stanovil, že valná hromada může rozhodnout, že předsedou valné hromady a ověřovatelem zápisu bude jedna osoba. Valná hromada případně též může rozhodnout, že předseda valné hromady provádí rovněž sčítání hlasů. To však pouze za předpokladu, že to neohrozí řádný průběh valné hromady. Jelikož se ale zákon dále o další možné kumulaci funkcí nevyjadřuje, přiklání se učebnice

---

³³ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 667

³⁴ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. prosince 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005, uveřejněné pod číslem 102/2007 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

Obchodní společnosti a družstva, 1. vydání k tomu, že k další jiné kumulaci funkcí orgánů dojít nemůže. Dle této učebnice by mohlo být důvodem, ohrožující řádný průběh valné hromady, pokud by společnost měla značné množství akcionářů a předseda valné hromady by měl provádět sčítání hlasů. To by mohlo být časově náročné a tím by mohl být ohrožen řádný výkon funkce předsedy valné hromady.³⁵

Ustanovení § 422 odst. 1 věta třetí zákona číslo 90/2012 Sb. dále řeší i případy, kdy se akcionáři neshodnou na zvolení předsedy valné hromady, nebo i jejich dalších orgánů. Pokud předseda valné hromady není zvolen, pokračuje ve vedení a řízení valné hromady ten, kdo valnou hromadu do té doby řídil, tedy svolavatel nebo jím určená osoba. Pokud není zvolen zapisovatel, ověřovatel zápisu nebo osoba pověřená sčítáním hlasů, zákon připouští, aby je určil svolavatel valné hromady. Není z toho ale zřejmé, zda toto oprávnění připadá i osobě svolavatelem určené k vedení valné hromady. Dle mého názoru by to bylo možné pouze v případě, že svolavatelem je představenstvo a určenou osobou je jeho člen. V takovém případě toto pověření vyplývá z jeho funkce člena statutárního orgánu. V ostatních případech se domnívám, že toto oprávnění není přenositelné na osobu určenou svolavatelem, neboť zákon takové oprávnění svolavateli nedává. Pak ale není jasné, zda je možné ve valné hromadě pokračovat, pokud svolavatel není osobně přítomen. De lege ferenda by bylo vhodné tuto pravomoc rozšířit i na osobu určenou svolavatelem k vedení valné hromady. Jelikož předseda valné hromady může zároveň vykonávat funkci ověřovatele zápisu a může provádět i sčítání hlasů, dá se říci, že orgány valné hromady mohou být obsazeny pouze dvěma osobami, neboť jedinou funkci, kterou předseda valné hromady vykonávat nemůže, je funkce zapisovatele.

4.6. Projednávání jednotlivých bodů valné hromady

Poté, co byly ustaveny pracovní orgány valné hromady, postupuje valná hromada podle pořadu jednání uvedeného v pozvánce. Předseda valné hromady je povinen se tímto pořadem jednání řídit. Výjimku stanoví § 408 odst. 3 zákona číslo 90/2012 Sb., podle kterého:

---

³⁵ Pokorná, J., Holejšovský, J., Lasák, Pekárek, M. a kolektiv. Obchodní společnosti a družstva, 1. vydán. Praha : C.H. Beck, str. 297

"Záležitosti, které nebyly zařazeny na pořad jednání valné hromady, lze na jejím jednání projednat nebo rozhodnout jen tehdy, projeví-li s tím souhlas všichni akcionáři. "

Postup při projednávání jednotlivých bodů tento zákon ale upravuje pouze málo. Je tomu tak v případě uplatňování návrhů akcionářů. Podle ustanovení § 361 odst.1 zákona číslo 90/2012 Sb., je akcionář oprávněn uplatňovat návrhy a protinávry k záležitostem zařazeným na program valné hromady. V § 361 odst. 2 tohoto zákona je však stanoveno značné omezení pro uplatňování protinávruhů, podle kterého: *„Hodlá-li akcionář uplatnit protinávrh k záležitostem pořadu valné hromady, doručí ho společnosti v přiměřené lhůtě před konáním valné hromady; to neplatí, jde-li o návrhy určitých osob do orgánů společnosti.“* Takové návrhy či protinávry je pak společnost povinna v souladu s § 369 odst. 2 a § 362 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. uveřejnit způsobem stanoveným zákonem a stanovami pro svolání valné hromady. To neplatí:

- a) pokud oznámení bylo doručeno méně než 2 dny přede dnem konání valné hromady,
- b) pokud by náklady na ně byly v hrubém nepoměru k významu a obsahu protinávru
- c) anebo pokud text protinávru obsahuje více než 100 slov.

V případě uvedeném pod písmenem c) oznámí představenstvo akcionářům podstatu protinávru se svým stanoviskem a protinávrh uveřejní na internetových stránkách společnosti.

V tom, jaké jsou důsledky opožděného podání protinávru, se názory právních odborníků různí. Většina se však přiklání k tomu, že pozdní doručení protinávru znamená, že valná hromada o pozdě předloženém protinávru rozhodovat nesmí. Pokud by nicméně s projednáním protinávru souhlasili všichni akcionáři, je rozhodnutí o pozdě doručeném protinávru možné. Takový závěr neodporuje ani požadavkům směrnice o výkonu některých práv akcionářů, neboť ta ve svém odůvodnění počítá s dodržáním určitých procesních postupů a časového rámce při realizaci tohoto práva.³⁶ Stejně tak i podle jiného právního názoru podá-li akcionář svůj návrh či protinávrh po uplynutí této lhůty, tedy ve lhůtě nikoliv přiměřené před konáním valné hromady, není společnost povinna (neurčují-li stanovy jinak) se takovým návrhem zabývat a valná

---

³⁶ Josková, L.: Právo akcionáře podávat návrhy a protinávry, [Obchodněprávní revue 9/2014, s. 251]

hromada o něm nemusí hlasovat.³⁷ Podle Lucie Joskové se však nejedná o jediný možný závěr a je zřejmé, že argumenty lze nalézt i pro opačný výklad, přičemž část literatury pak dovozuje, že další postup závisí přímo na valné hromadě. To by znamenalo, že valná hromada sama rozhodne, zda o předloženém protinávru bude hlasovat, či nikoliv. Otázkou je, zda takový postup neodporuje znění zákona, zejména pak právě ustanovení § 362 odst. 2. zákona číslo 90/2012 Sb. a § 421 odst. 3 tohoto zákona, podle kterého si valná hromada nemůže vyhradit rozhodování záležitostí, které ji do působnosti nesvěřuje tento zákon nebo stanovy.³⁸

Ustanovení § 364 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. pak stanoví, že se hlasuje nejprve o návrhu akcionáře, pokud stanovy neurčí jinak. Ačkoliv zákon mezi termíny návrhy a protinávry rozlišuje, praktický význam toto rozlišení nemá. Pod oběma pojmy se skrývá de facto stejné právo, jež akcionáři umožňuje vyjádřit svůj názor na to, jaké usnesení by valná hromada měla ohledně záležitostí, které byly zařazeny na pořad jejího jednání, přijmout.³⁹

Zákon tedy stanoví, že pokud stanovy mlčí, hlasuje se nejprve o návrhu akcionáře. Nijak ale nebere v potaz, že valnou hromadu může svolat nejen představenstvo či dozorčí rada, a návrh akcionáře je pak protinávrem k navrhovanému usnesení představenstva či dozorčí rady, ale že svolání valné hromady může iniciovat i kvalifikovaný akcionář či akcionáři. V takovém případě již prvotní návrh, který obsahuje pozvánka, je návrhem akcionáře či akcionářů a případný další návrh jiného akcionáře je protinávrem k tomuto návrhu. V obou případech se ale jedná o návrh akcionáře a ustanovení, podle kterého se nejprve hlasuje o návrhu akcionáře, pak neurčuje, o kterém návrhu by se mělo hlasovat dříve. Tuto situaci mohou vyřešit stanovy, které podrobně určí a rozliší návrhy a protinávry akcionářů. Stejně tak je možné, aby tuto věc podrobněji upravil jednací řád valné hromady.

---

³⁷ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 551

³⁸ Josková, L.: Právo akcionáře podávat návrhy a protinávry, [Obchodněprávní revue 9/2014, s. 251]

³⁹ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 551

Zvláštní podmínky pro projednávání záležitostí na valné hromadě pak stanoví zákon číslo 125/2008 Sb. o přeměnách obchodních společností a družstev. Pokud valná hromada rozhoduje o schválení fúze nebo rozdělení, je povinna zajistit, aby v případě schvalování fúze byly na valné hromadě volně přístupné k nahlédnutí listiny uvedené v § 119 odst. 1 tohoto zákona a v případě schvalování rozdělení listiny uvedené v § 299 odst. 1 tohoto zákona. Zároveň v obou těchto případech stanoví zákon povinnost představenstva, aby na začátku valné hromady objasnilo akcionářům projekt fúze nebo rozdělení.

Pojem začátek valné hromady není v zákoně nijak upřesněn. Je však zřejmé, že k tomu, aby valná hromada mohla o dané záležitosti jednat, je třeba, aby bylo zjištěno, zda je usnášeníschopná. To znamená, že kontrola usnášeníschopnosti musí předcházet objasnění projektu fúze nebo rozdělení. Přesto, že to také ze zákona nevyplývá, měly by být ještě před tímto objasněním zvoleny orgány valné hromady. Dovození tak z toho, že zákon stanoví, že do doby zvolení předsedy valné hromady vede valnou hromadu svolavatel nebo osoba jím určená. Jeho právo vést valnou hromadu je ale omezené v tom smyslu, že není oprávněn vést valnou hromadu při projednání jednotlivých bodů pořadu jednání valné hromady, ale je pouze oprávněn a povinen dovést jednání valné hromady k řádnému ustavení předsedy, zapisovatele, ověřovatele zápisu a osoby pověřené sčítáním hlasů. Tím samozřejmě není dotčeno, že pokud není předseda valné hromady zvolen, řídí dále valnou hromadu svolavatel nebo osoba jím určená. Od tohoto nezvolení totiž je již ve funkci řádného předsedy valné hromady.

Termín začátek valné hromady je však podle odborného názoru možné posouvat ještě dál. Tak například podle knihy Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, 1.vydání, 2010:

"Začátek valné hromady ve smyslu ustanovení § 122 odst. 2 je třeba vykládat tak, že představenstvo (resp. jeho pověřený člen) je povinno objasnit akcionářům projekt vnitrostátní fúze na počátku jednání o vnitrostátní fúzi na valné hromadě a před zahájením hlasování o vnitrostátní fúzi, a to poté, kdy jsou zvoleny orgány valné hromady, popřípadě schválen jednací

*řád valné hromady a projednány body, které se netýkají rozhodování o vnitrostátní fúzi a které jsou uvedené na pořadu jednání valné hromady před rozhodováním o vnitrostátní fúzi."*⁴⁰

Tento výklad je ale dle mého názoru až příliš volný. Pokud by pořad jednání obsahoval například deset bodů a schválení projektu fúze či rozdělení bylo až bodem číslo deset, těžko by mohl někdo dovodit, že počátek projednání onoho desátého bodu je možno ztotožnit s pojmem začátek valné hromady. Dle mého názoru by tedy bylo vhodné, aby v takovém případě objasnění projektu fúze či rozdělení poskytlo představenstvo akcionářům již po ustavení orgánů valné hromady, případně po schválení jednacího řádu.

Podle § 122 odst. 3 zákona číslo 125/2008 Sb. o přeměnách obchodních společností a družstev je dále stanovena informační povinnost pro představenstvo tak, že:

"představenstvo zúčastněné společnosti seznámí před hlasováním o schválení fúze akcionáře se znaleckou zprávou o fúzi, pokud se vyžaduje, a se všemi podstatnými změnami týkajícími se jmění, k nimž došlo v období od vyhotovení projektu fúze do dne konání valné hromady, která rozhoduje o fúzi, ve všech zúčastněných společnostech. Správnost oznámení o změnách týkajících se jmění musí být potvrzena auditorem, pokud podléhá společnost povinnému auditu, nebo znalcem, který prováděl ocenění jmění."

Zde již podle mého názoru správně zákon nestanoví povinnost seznámení s těmito skutečnostmi na počátku valné hromady, ale až před vlastním hlasováním. Obdobná povinnost je stanovena pro představenstvo i při schvalování rozdělení společnosti dle § 301 odst. 3 tohoto zákona.

4.7. Hlasování na valné hromadě

Jedním ze základních práv akcionáře je účastnit se valné hromady a hlasovat na ní. Toto základní právo je zakotveno v ustanovení § 353 zákona číslo 90/2012 Sb. Zejména výkonem hlasovacího práva se akcionář podílí na řízení společnosti.⁴¹ K tomu, aby akcionář mohl tohoto práva využít je zapotřebí, aby byla valná hromada vedena

⁴⁰ Kuhn, P., Štenglová, I., Bílá I., Havel, B., Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 400 - 402

⁴¹ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 537

řádně a osoba, která řídí valnou hromadu předložila akcionářům ke schválení návrh usnesení, které má valná hromada přijmout. Je právě na předsedajícím tohoto orgánu, aby zajistil, že při zahájení a ukončení hlasování bylo všem akcionářům zřejmé, o jakém návrhu se hlasuje a jaký je jeho obsah. Jen tak je možné zajistit, že akcionáři mohou své oprávnění na řízení společnosti touto formou vykonávat řádně.

Hlasovat na valné hromadě může akcionář buď osobně nebo k tomu může zmocnit zástupce. Od 1.12.2009 obchodní zákoník zavedl novou možnost hlasování na valné hromadě, a to takzvané korespondenční hlasování. Vlastní pojem korespondenčního hlasování je nyní upraven v § 167 odst. 4 zákona číslo 90/2012 Sb., podle kterého je to hlasování takovým způsobem, že společníci, resp. akcionáři, odevzdají své hlasy písemně před konáním valné hromady.

Možnost korespondenčního hlasování je ovšem možná pouze v tom případě, že v souladu s § 398 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb. stanovy akciové společnosti připouští možnost hlasování s využitím technických prostředků, neboť korespondenční hlasování se podle § 398 odst. 4 zákona číslo 90/2012 Sb. považuje za hlasování na valné hromadě s využitím technických prostředků. Další nutnou podmínkou je, že valná hromada byla řádně svolána a v souladu s § 407 odst. f) zákona číslo 90/2012 Sb. pozvánka obsahovala návrh usnesení valné hromady a jeho zdůvodnění. Samozřejmě tuto možnost bude akcionář těžko moci využít, pokud v souladu s § 407 odst. 2 tohoto zákona nebude předkládán návrh usnesení, ale pouze vyjádření představenstva k navrhované záležitosti.

Zvláštní možnost pro využití korespondenčního hlasování nastává v případě, že valná hromada se koná se souhlasem všech akcionářů bez splnění požadavků zákona číslo 90/2012 Sb. na svolání valné hromady a stanovy tuto možnost připouštějí. Jelikož zákon nevyžaduje, aby se současně takového jednání účastnili všichni akcionáři, postačí, pokud všichni akcionáři s tímto postupem vysloví souhlas.⁴² Otázkou je, zda je v tomto případě přípustné využití korespondenčního hlasování. Domnívám se, že rozhodně ano. Tím, že existuje shoda všech akcionářů na tom, že valná hromada se bude konat bez řádného svolání, musí být mezi nimi i všeobecná shoda na tom, o čem

---

⁴² Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 636

bude valná hromada rozhodovat. Nehledě na to, že písemný souhlas akcionáře s konáním valné hromady bez řádného svolání, pak v případě jeho nepřítomnosti na jednání valné hromady, musí dle mého názoru obsahovat minimálně popis toho, o čem valná hromada bude rozhodovat. Domnívám se, že takový popis by mělo obsahovat i vyjádření akcionáře v jeho korespondenčním hlasování, aby takový hlas nebyl v budoucnu zpochybnitelný.

Obecně podmínkou platného korespondenčního hlasování je, aby akcionář své hlasy odevzdal písemně. K tomu se vyjadřuje i Komentář k zákonu o obchodních korporacích, 1. vydání, který poukazuje hlavně na fakt, že hlasování je právním jednáním.⁴³ To bylo též judikováno dle rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3399/2010, který se sice nevztahoval na akciovou společnost, týkal se společenství vlastníků jednotek, ale je možné ho z výše uvedeného hlediska na akciovou společnost též vztáhnout. Zároveň ale musí být stanoveny podmínky výkonu tohoto hlasování tak, aby bylo možno ověřit totožnost osoby oprávněné hlasovat a určit akcie s nimiž vykonává hlasovací právo. Zákon předpokládá, že tyto podmínky určí stanovy, případně pokud je stanovy neobsahují, tyto podmínky určí představenstvo. Je tedy věcí stanov, případně představenstva, jakým způsobem je vymezí. S ohledem na současnou právní úpravu a de facto vypuštění možnosti anonymního vlastnictví akcií, je otázka určení akcií, s nimiž akcionář vykonává korespondenční hlasování, mnohem snazší, než podle právní úpravy účinné před 1. 1. 2014. Podle stávající právní úpravy vykonává práva akcionáře ve vztahu ke společnosti v případě akcií na jméno dle § 265 zákona číslo 90/2012 Sb. ten, kdo je zapsán v seznamu akcionářů.

Stávající právní úprava sice zanechala možnost existence akcií na majitele, ale s tím, že tyto akcie mohou být vydány pouze jako zaknihovaný cenný papír, nebo jako cenný papír imobilizovaný. Potom v případě zaknihovaného cenného papíru vykonává práva spojená se zaknihovanou akcií osoba, která je zapsána v evidenci zaknihovaných cenných papírů k rozhodnému dni, jako vlastník akcie. Jedná se sice o vyvratitelnou domněnku, kdy zákon předpokládá, že je možnost ji vyvrátit pokud se prokáže, že zápis v evidenci zaknihovaných cenných papírů neodpovídá skutečnosti. Pokud akcie na

---

⁴³ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 606

majitele jsou vydány jako imobilizovaný cenný papír, je i v takovém případě možné pro společnost zjistit vlastníka. Imobilizovaný cenný papír akciová společnost vydává tak, že akcii předá schovateli ve prospěch jejího vlastníka jako prvního nabyvatele. Schovatel pak musí vést evidenci akcií i s identifikací jejich vlastníků.

Ze všech těchto evidencí, tedy společnost dokáže zjistit osobu, která je oprávněná vykonávat práva akcionáře ve vztahu ke společnosti. Složitější otázka je, jak má být stanovena podmínka pro ověření totožnosti osoby, která vykonává hlasovací právo. Jedna z možností jistě je, aby akcionář, který hodlá vykonat korespondenční hlasování, předal písemný hlas pro navrhované usnesení valné hromady společnosti osobně. Zástupce společnosti pak může totožnost jednající osoby ověřit z jejího úředního průkazu. Pokud je však písemný hlas zaslán poštou, z prostého podpisu na listině společnost jednoznačně určit totožnost jednající osoby nemůže. Mohlo by tedy snadno dojít k zneužití této možnosti hlasování neoprávněnou osobou. Společnost je totiž povinna dle § 266 zákona číslo 90/2012 Sb. každému akcionáři vydat na jeho písemnou žádost a za úhradu nákladů opis seznamu všech akcionářů, kteří jsou vlastníky akcií na jméno, nebo požadované části seznamu, a to bez zbytečného odkladu od doručení žádosti. Každý akcionář se tak může dostat k informacím o vlastnictví akcií všech ostatních akcionářů, což by mohlo být zneužito k neoprávněnému hlasování. Aby se tato možnost vyloučila a společnost mohla jednoznačně určit totožnost jednající osoby, bylo by možné, aby v podmínkách korespondenčního hlasování byla stanovena povinnost úředně ověřeného podpisu na odevzdaném hlasu. Obdobná možnost je stanovit povinnost při zaslání elektronického vyjádření prostřednictvím e-mailu, připojit k této zprávě i zaručený elektronický podpis. Pokud by akcionář zaslal společnosti korespondenční hlas prostřednictvím své datové schránky, pak by společnosti problém nevznikal, neboť v takovém případě platí, že hlas skutečně zaslala osoba, pro níž byla datová schránka zřízena. Další možností pak je, aby společnost při zaslání pozvánky každému akcionáři přidělila tajný a jedinečný kód, který by byl akcionář povinen na odevzdaném hlasu uvést.

Možnost korespondenčního hlasování tak vyhovuje též požadavkům již zmiňované Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi, podle

kteře by akcionáři měli mít možnost hlasovat se znalostí věci v průběhu valné hromady nebo před jejím konáním.

Další z možností výkonu hlasovacího práva je možnost hlasování s využitím dalších technických prostředků. I zde se jedná o snahu implementovat požadavky shora uvedené směrnice, která výslovně stanoví, že:

"Společnostem by neměly být kladeny žádné právní překážky v tom, aby nabízely svým akcionářům možnost účasti na valné hromadě elektronickými prostředky. Hlasování bez osobní přítomnosti na valné hromadě, ať už korespondenčně nebo elektronickými prostředky, by nemělo být předmětem jiných omezení, než která jsou potřebná pro ověření totožnosti a pro zabezpečení elektronické komunikace."

Článek 8 této směrnice upravuje „účast na valné hromadě elektronickými prostředky“ a zahrnuje mezi ně:

- a) přenos valné hromady v reálném čase;
- b) dvousměrnou komunikaci v reálném čase umožňující akcionářům oslovit valnou hromadu ze vzdáleného místa;
- c) mechanismus pro odevzdávání hlasů před konáním valné hromady nebo v jeho průběhu bez potřeby udělit plnou moc třetí osobě, která je na valné hromadě osobně přítomna.⁴⁴

Přestože směrnice se omezuje pouze na práva akcionářů s kótovanými akciemi, zákon číslo 90/2012 Sb. stanoví tuto možnost pro všechny akciové společnosti.

Dle odborného právního názoru se podoba podmínek pro hlasování s využitím technických prostředků bude většinou odrážet od velikosti akciové společnosti a akcionářské struktury. Zmiňuje se možnost inspirace při stanovení těchto podmínek v pravidlech finančních institucí a telekomunikačních operátorů při uzavírání smluv, jejich změn či výkonu práv z nich plynoucích na dálku. Bylo by také vhodné, pokud je to možné, aby byla komunikace s využitím technických prostředků se souhlasem dotčeného akcionáře uchována po delší dobu pro případ řešení možných sporů.⁴⁵ To už

---

⁴⁴ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 605

⁴⁵ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 605

v dnešní vyspělé době jde i prostřednictvím různých softwarových programů, kdy se dá nastavit nahrávání hovorů a jejich zpětné vyhledávání.

Zejména při této formě hlasování však vyvstává otázka jak ověřit totožnost jednající osoby. To, že si budeme moci přehrát zvukový záznam ještě neznamena, že víme zcela určitě, že se jednalo o danou osobu. Za akcionáře, který má provádět hlasování se totiž může někdo pouze vydávat, čímž by došlo k zmanipulování výsledků hlasování valné hromady a mohlo by dojít k přijetí rozhodnutí valné hromady, které by nikdy přijato nebylo. V případě zvukově-obrazového přenosu je možné totožnost prokázat tím, že akcionář ukáže svůj úřední průkaz prostřednictvím tohoto přenosu, případně pokud zástupce společnosti akcionáře osobně zná, může jeho totožnost ověřit i bez tohoto průkazu. Pokud však bude osoba jednat pouze prostřednictvím zvukového přenosu, pak možnost ověření totožnosti jednající osoby bude omezená. V úvahu přichází opět jedinečný kód přidělený společností akcionáři.

V případě hlasování na valné hromadě s využitím technických prostředků je otázka, jak bude společností proveden u takto jednajících či hlasujících osob zápis do listiny přítomných akcionářů. Na jednu stranu je zřejmé, že pokud akcionář hlasuje korespondenčně, na jednání valné hromady přítomen rozhodně nebude. Na druhou stranu ale společnost musí zohlednit skutečnost, že hlasovací právo vykonává, a proto i při zjišťování usnášeníschopnosti musí takto hlasujícího akcionáře pro tyto účely považovat za přítomného. Problém však nastává, pokud akcionář společnosti odevzdá své hlasy pouze pro návrhy některých usnesení valné hromady. U zbývajících bodů, ke kterým se akcionář nevyjádřil, není jasné stanovené, zda společnost má akcionáře považovat za přítomného s tím, že hlasuje proti, nebo zda jej společnost má považovat za nepřítomného a k jeho účasti při hlasování o těchto bodech nepřihlížet. K prvnímu možnému by vedlo analogické použití ustanovení § 419 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb., stanovící pro účely hlasování per rollam, že pokud akcionář nedoručí svůj souhlas s návrhem usnesení, platí, že s návrhem nesouhlasí. Dle mého názoru ale použití analogie s tímto ustanovením není na místě, neboť při rozhodování per rollam se rozhodná většina počítá z celkového počtu hlasů všech akcionářů, tedy se vychází z toho, že se všichni akcionáři hlasování účastní. Z tohoto důvodu by společnost měla

korespondenčně hlasujícího akcionáře považovat za přítomného pouze při projednání bodů, ke kterým se akcionář vyjádřil ať již souhlasně či nesouhlasně.

4.8. Kumulativní hlasování

Z hlediska hlasování přišel zákon číslo 90/2012 Sb. s novým institutem, tzv. kumulativním hlasováním. Toto hlasování je upraveno v § 354 a násl. tohoto zákona. Zákon stanoví, že kumulativní hlasování je přípustné pouze v tom případě, že tak stanoví stanovy akciové společnosti, přičemž kumulativní hlasování je přípustné pouze v případě volby členů orgánů akciové společnosti. Toto hlasování je používané například ve státu Delaware. Dle odborného právního názoru představuje kumulativní hlasování nástroj ochrany minoritních akcionářů před akcionáři majoritními a též jejich větší možnosti podílet se na řízení akciové společnosti. Z toho důvodu také majoritní akcionáři nemají moc velký zájem volit členy orgánů prostřednictvím kumulativního hlasování. Možnost kumulativního hlasování by se mohla projevit například při vstupu nového investora, který by výměnou za zavedení tohoto typu hlasování mohl poskytnout akciové společnosti výměnou levný vlastní kapitál.⁴⁶ Kumulativní hlasování je pouze možnost, která se dá včlenit do stanov. Je otázka, zda majoritní akcionář, který disponuje více než dvoutřetinovou většinou hlasů, nemůže právo minoritních akcionářů potlačit tak, že změnou stanov kumulativní hlasování ve stanovách zruší. K tomu odborný právní názor uvádí, že k tomu dojít nemůže, neboť na takovou změnu stanov je nutno aplikovat ustanovení, že pokud se změnou stanov zasahuje do práv všech akcionářů, vyžaduje se souhlas všech akcionářů s touto změnou.⁴⁷ Domnívám se, že s tímto názorem nelze souhlasit. Zákon číslo 90/2012 Sb. takové ochranné ustanovení pro minoritní akcionáře dle mého názoru neobsahuje. Taková ochrana minoritních společníků je upravena pouze u společnosti s ručením omezeným v § 171 odst. 2 tohoto zákona a u veřejné obchodní společnosti v ustanovení § 99 odst. 2 tohoto zákona. Na akciovou společnost proto nedopadá. Aby bylo možné práva minoritních akcionářů takto ochránit, musely by stanovy změnit kvorum hlasů potřebných pro změnu stanov,

---

⁴⁶ Pokorná, J., Holejšovský, J., Lasák, Pekárek, M. a kolektiv. Obchodní společnosti a družstva, 1. vydán. Praha : C.H. Beck, str. 299

⁴⁷ Rozehnal, A. in Rozehnal A. a kolektiv: Obchodní právo, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 455

týkající se kumulativního hlasování tak, že je k takovému rozhodnutí potřebná větší většina, než plyne ze zákona.

System kumulativního hlasování je vysvětlen v § 355 zákona číslo 90/2012 Sb. Počet hlasů akcionáře, kterými disponuje na valné hromadě, se vynásobí počtem volených členů orgánu. Pokud se hlasuje o členech různých orgánů, zjišťuje se počet hlasů akcionáře pro každý tento orgán odděleně. Takto vypočtené hlasy pak může akcionář použít ve prospěch jednoho z navržených kandidátů, nebo hlasy rozdělit mezi určité kandidáty, nebo mezi všechny. Při kumulativním hlasování, se o každém členu orgánu hlasuje samostatně. Při tomto hlasování se odevzdávají hlasy pouze pro volbu určité osoby, tedy akcionáři nehlasují proti ani se nemohou hlasování zdržet.

Dle odborného právního názoru když zákon hovoří o odevzdání hlasů, tak není nutné, aby toto odevzdání bylo písemnou formou, ač to tak může z dikce zákona působit, přičemž se může jednat o běžnou formu hlasování, tak i jinou formu.⁴⁸

Výsledky volby členů orgánů při kumulativním hlasování upravuje § 356 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb., podle kterého:

„Při kumulativním hlasování jsou zvolené ty osoby, pro jejichž volbu byl odevzdán nejvyšší počet hlasů, bylo-li hlasováno alespoň nadpoloviční většinou všech hlasů akcionářů přítomných na valné hromadě, zjištěných pro účely kumulativního hlasování.“

Podstata kumulativního hlasování tedy spočívá v tom, že se volí více členů konkrétního vícečlenného orgánu společnosti, přičemž je navrhováno více kandidátů než je počet takto volených členů. Dokonce podle odborného právního názoru má kumulativní hlasování smysl jen tehdy, jsou-li voleni všichni členové konkrétního orgánu najednou.⁴⁹ O každém kandidátovi se hlasuje samostatně a každý akcionář může konkrétnímu kandidátovi přiřadit libovolný počet svých hlasů, tedy buď všechny jednomu, nebo hlasy rozdělí mezi více kandidáty. Význam kumulativního hlasování

---

⁴⁸ Havel, B. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 341

⁴⁹ Havel, B. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 340

bude odlišný, bude-li hlasování o volbě členů orgánů tajné či nikoliv. V případě veřejného kumulativního hlasování mohou akcionáři nepochybně reagovat na hlasování těch ostatních.⁵⁰ To ale dle mého názoru může snížit efektivitu tohoto typu hlasování. S tím souhlasí i jiný právní názor, podle kterého by z logiky věci měli menšinoví akcionáři hlasovat o volbě až jako poslední, resp. až po akcionářích většinových.⁵¹

Zvoleni jsou pak ti kandidáti, kteří získali nejvyšší počet hlasů, a je zvoleno právě tolik kandidátů, jaký je počet volených míst v konkrétním orgánu. Podmínkou platné volby všech těchto kandidátů je skutečnost, že pro všechny kandidáty bylo hlasováno alespoň nadpoloviční většinou všech hlasů akcionářů přítomných na valné hromadě, zjištěných pro účely kumulativního hlasování. Přestože zákon tuto podmínku stanoví dle mého názoru poněkud nešťastně, tedy tak, že by bylo možné na volbu konkrétního kandidáta vztáhnout, že je zvolen pouze v případě, že pro jeho volbu hlasovala alespoň nadpoloviční většina všech hlasů akcionářů přítomných na valné hromadě, zjištěných pro účely kumulativního hlasování. Při tomto výkladu by ale celé kumulativní hlasování bylo nefunkční, protože pouze v jednom případě by mohla hlasovat pro volbu kandidáta nadpoloviční většina všech hlasů akcionářů přítomných na valné hromadě, zjištěných pro účely kumulativního hlasování.

Podle § 356 odst. 2 věta první zákona číslo 90/2012 Sb. jestliže získá více osob stejný počet hlasů, hlasuje se o těchto osobách znovu. Toto pravidlo se však jistě nebude vztahovat na kandidáty, kteří mají sice stejný počet hlasů, ale mají nejvyšší počet hlasů. Pokud se volí například 3 osoby do představenstva, je navrženo pět kandidátů, přičemž pro kandidáta a) bylo 8 hlasů, pro kandidáta b) bylo 8 hlasů, pro kandidáta c) 2 hlasy, pro kandidáta d) 2 hlasy a pro kandidáta e) 1 hlas, je zřejmé, že kandidáti a) a b) byli zvoleni, a to i přesto, že získali stejný počet hlasů a znovu se bude hlasovat o kandidátech c) a d). Zákon ale nijak neřeší, kdo o těchto osobách opětovně hlasuje a kolika hlasy. Při zachování smyslu a účelu kumulativního hlasování se dá předpokládat, že by o volbě těchto osob měli hlasovat pouze ti akcionáři, kteří pro ně

---

⁵⁰ Lasák J.: Akciová společnost na prahu rekonstrukce: základní novinky, [Obchodněprávní revue 2/2012, s. 46]

⁵¹ Hejda, J. In Hejda J., Bachroňová, N., Divišová, K., Finger, L., Prosser, M., Vaněčková, V.: Akciová společnost, 1. vydání, Nakladatelství ANAG, 2014, s. 382

hlasovali v prvním kole, a to pouze těmi hlasy, které pro jejich volbu v prvním kole použili. Takovýto výklad je ale pouze intuitivní bez opory v zákoně. Je ale možný i výklad jiný, který zachovává podstatu a účel kumulativního hlasování, a to takový, že o volbě osob, které získaly stejný počet hlasů hlasují nejen akcionáři, kteří hlasovali pro tyto osoby, ale i akcionáři, kteří hlasovali pro další osoby, které zvoleny nebyly, a to samozřejmě pouze těmi hlasy, které pro volbu všech těchto osob použily. Vyloučeny by při opakovaném hlasování byly pouze hlasy, kterými již byli jiní kandidáti zvoleni. V rámci uvedeného příkladu by tak hlasovali pouze akcionáři, kteří hlasovali pro kandidáty c), d) a e) a to pouze těmi hlasy, kterými pro ně hlasovali v prvním kole, tedy celkem by mohlo být použito 5 hlasů.

Ustanovení § 356 odst. 2 věta druhá zákona číslo 90/2012 Sb. myslí na patovou situaci, tedy případ, kdy i při opakovaném hlasování mají navržení kandidáti stejný počet hlasů. Zákon v tomto ustanovení stanoví, že mezi nimi rozhodne los. Dle odborného právního názoru je ale logické, že užití losu je dispozitivní pravidlo, které vyplývá i z ustanovení § 1 odst. 2 zákona číslo 89/2012 Sb., který stanoví, že co není zákonem zakázáno, je možné sjednat odchýlně od zákona. V tom případě tedy i stanovy mohou užití losu nechat na určitou situaci, popřípadě jeho užití úplně vyloučit.⁵² Při tomto výkladu by ale bylo otázkou, která ustanovení zákona číslo 90/2012 Sb. jsou kogentní, tedy co je podle nové terminologie donucují ustanovení zákona (dle § 777 odst. 1 tohoto zákona), od kterého se stanovy odchýlit nemohou. Při takovém výkladu by pak ale téměř každé ustanovení zákona číslo 90/2012 Sb. mohlo být chápáno jako dispozitivní pravidlo a stanovy by mohly téměř vše vyloučit nebo změnit.

Použití losu je třeba dle odborného právního názoru chápat jinak, než je uvedeno v § 2882 zákona číslo 89/2012 Sb., podle kterého se na los hledí jako na doklad o účasti v loterii nebo doklad o zaplacení vkladu do hry. Los je v tomto případě papír, ve kterém se slibuje kandidátovi, který je na něm uveden, že se stane členem orgánu společnosti, bude-li tažen.⁵³ To koresponduje s ustanovením § 2882 věta druhá zákona číslo 89/2012

---

⁵² Havel, B. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 641

⁵³ Rozehnal, A. in Rozehnal, A. a kolektiv: Obchodní právo, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 454

Sb., podle kterého se na los nepoužije ustanovení o sázkách, má-li být losem rozhodnuto hlasování.

Výsledek volby nebo odvolání člena orgánu společnosti, zvoleného nebo odvolaného formou kumulativního hlasování, musí být následně zapsán v zápisu z valné hromady, s počtem hlasů pro volbu, popřípadě odvolání člena, včetně jmenného seznamu těch akcionářů, kteří pro volbu či odvolání hlasovali. Přesto, že je to povinná náležitost zápisu, odborný právní názor se kloní k tomu, že případná absence těchto údajů v zápisu z valné hromady automaticky nezakládá neplatnost usnesení valné hromady, avšak jedná se o porušení zákona vyhotovitelem tohoto zápisu. Nicméně je možné se dovolávat neplatnosti tohoto hlasování, popřípadě namítat zneužití hlasovacího práva.⁵⁴ S názorem, že absence povinných náležitostí v zápisu z valné hromady nezakládá neplatnost usnesení valné hromady, lze stoprocentně souhlasit, neboť by byl dán do rukou vyhotovitele zápisu z valné hromady nástroj, jak dosáhnout zneplatnění volby, se kterou nesouhlasil. Na druhou stranu však vzniká do budoucna velký problém, a to tehdy, pokud v zápisu bude chybět jmenný seznam akcionářů, kteří hlasovali pro volbu jednotlivých členů pokud by měli být později odvoláni.

Právě v případě odvolání členů orgánů zvolených kumulativním hlasování musí dle § 355 odst. 3 zákona číslo 90/2012 Sb. s jejich odvolání souhlasit většina těch, kteří hlasovali pro jejich zvolení, popř. jejich právních nástupců. To však neznamená, že by se o odvolání členů orgánů zvolených kumulativním hlasováním mělo hlasovat též kumulativním hlasováním. Podle § 354 zákona číslo 90/2012 Sb. se s kumulativním hlasováním počítá jen při volbě členů orgánů. V případě odvolání tedy postačí běžné hlasování, nicméně s odvoláním musí souhlasit většina akcionářů, kteří hlasovali pro zvolení.⁵⁵ Podle ustanovení zákona je většina, která musí souhlasit s odvoláním, počítána podle osob, nikoli podle počtu hlasů, které pro volbu konkrétního člena orgánu použili. Z tohoto pohledu se zdá být výhodné, aby majoritní akcionář, disponující značným počtem hlasů, při volbě členů orgánu kumulativním hlasováním pro každou

---

⁵⁴ Havel, B. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 639

⁵⁵ Havel, B. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 340

navrženou osobu použil alespoň jeden hlas, aby se jeho osoba následně počítala do většiny těch, kdo musí s odvoláním takto zvolených členů souhlasit.

Výjimku z odvolání členů orgánů takovýmto způsobem zakládá ustanovení § 355 odst. 3 zákona číslo 90/2012 Sb. v případě, že zvolený člen orgánu závažným způsobem porušil své povinnosti. Jelikož se zákon zmiňuje o závažném porušení, bude se nejspíše jednat o případy, kdy bude jednat tak, že nebude dodržovat povinnosti stanovené mu zákonem, nebo se bude jednat o závažné porušení povinností směrem ke společnosti, které tím může výrazným způsobem poškodit. Tato výjimka se tedy uplatní pouze v případě závažného porušení fiduciárních povinností takového člena, což ale bude vždy věcí konkrétního posouzení.⁵⁶ Podle § 159 zákona číslo 89/2012 Sb. ten, kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Dle odborného právního názoru lze dovodit, že jakékoliv jednání, ke kterému jsou členové orgánu společnosti oprávněni nebo povinni, musí být činěno s určitou kvalitou. Literatura pak tuto kvalitu označuje fiduciárními povinnostmi a klade mezi ně povinnost náležitě (rozumně i informovaně) péče a povinnost loajality, resp. konání v nejlepším zájmu společnosti.⁵⁷

4.9. Forma hlasování na valné hromadě

Akcionáři, kteří jsou osobně přítomni jednání valné hromady, případně jejich osobně přítomní zástupci, mohou vykonávat hlasovací právo buď prostřednictvím hlasovacích lístků nebo aklamací.

Jak již bylo zmíněno dříve, hlasování na valné hromadě je i dle rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3399/2010 právním jednáním. Je to proto, že hlasování akcionářů je projev vůle, jímž si hlasující buď přeje, nebo nepřeje způsobit právní následky vyplývající z návrhu usnesení valné hromady. Na hlasování akcionáře se bude plně aplikovat ustanovení občanského zákoníku o právních jednáních. Na hlasování akcionáře se tedy budou tedy aplikovat i ustanovení občanského zákoníku o zdánlivých

---

⁵⁶ Havel, B. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 340

⁵⁷ Havel, B.: Synergie péče řádného hospodáře a podnikatelského úsudku, [Právní rozhledy 11/2007, s. 413

a neplatných právních jednáních.⁵⁸ Podle § 551 až 553 zákona číslo 89/2012 Sb. o právní jednání nejde, chybí-li vůle jednající osoby, nebyla-li zjevně projevena vážná vůle nebo tehdy, nelze-li pro neurčitost nebo nesrozumitelnost zjistit jeho obsah ani výkladem. Proto nelze považovat za projev vůle situaci, kdy se například akcionář při hlasování na valné hromadě o bodu, se kterým zásadně nesouhlasí, ožene rukou po vose, která letí k jeho hlavě. Tím akcionář sice zvedl ruku, ovšem nikoli v úmyslu hlasovat pro přijetí rozhodnutí valné hromady, ale aby odehnal vosu. V tomto případě se tedy nedá považovat zvednutí ruky za projev vůle hlasovat, neboť ta zde chybí. Stejně tak musí být projev vůle dle § 552 tohoto zákona vážný, nikoli například řečený v žertu. V návaznosti dle § 553 tohoto zákona musí být tento projev vůle též učiněn srozumitelně a určitě. Zde zákon ovšem poukazuje na možnost dodatečného vyjasnění, v tomto případě se pak k právnímu jednání přihlíží tak, že bylo správné již od samého začátku. Toto dodatečné vyjasnění je novinkou, kterou přinesl zákon číslo 89/2012 Sb.

Hlasování, jako projev vůle akcionáře, tedy musí být určité a pro společnost a zejména předsedu valné hromady a osobu provádějící sčítání hlasů zřejmé. Zejména v případě vyššího počtu akcionářů při jednání valné hromady bude pro společnost vhodnější, pokud bude použit způsob hlasování prostřednictvím hlasovacích lístků. Osoba nebo osoby pověřené sčítáním hlasů pak mohou jednotlivé hlasovací lístky v klidu sečíst a výsledek hlasování oznámit předsedajícímu. Naopak v případě menšího počtu akcionářů přítomných jednání na valné hromadě, je vhodnější použít způsob hlasování aklamací. Aklamací se rozumí veřejný projev vůle hlasující osoby. Je možno tento projev spojit například se zdvižením ruky, verbálním projevem souhlasu či jiným veřejným projevem, kterým dává hlasující najevo svoji vůli.

V souladu s § 250 odst. 2 písmeno e) zákona číslo 90/2012 Sb. mají stanovy obsahovat způsob hlasování na valné hromadě. Stanovy by tedy měly předem stanovit, zda se bude na valné hromadě hlasovat aklamací, např. zdvižením ruky nebo pomocí hlasovacích lístků. Tímto stanovami určeným způsobem je valná hromada vázána. Určitě však je možné, aby stanovy určily, že se na valné hromadě hlasuje např. aklamací, ale že je valná hromada oprávněna z důvodu vysokého počtu přítomných

---

⁵⁸ Dědič, J.: K právní povaze usnesení valné hromady v rekonstrukci soukromého práva, [Obchodněprávní revue 11/2011, s. 325]

akcionářů rozhodnout o hlasování pomocí hlasovacích lístků. Možný je i způsob určení hlasování, který bude závislý na počtu přítomných a hlasujících akcionářů, např. tak, že stanovy určí, že pokud je počet osob vykonávající hlasovací právo na valné hromadě menší než dvacet, hlasování na valné hromadě se provádí aklamací a pokud počet osob bude dvacet a více, hlasování se provádí pomocí hlasovacích lístků.

4.10. Kusové akcie

V souladu s § 250 odst. 2 písmeno e) zákona číslo 90/2012 Sb. musí stanovy určit počet hlasů spojených s jednou akcií. Pokud společnost vydala akcie s různými jmenovitými hodnotami, pak stanovy obsahují též počet hlasů, vztahující se k té které výši jmenovité hodnoty akcií a celkový počet hlasů ve společnosti. Nově zákon číslo 90/2012 Sb. umožnil, aby společnost mohla vydat akcie, které nemají jmenovitou hodnotu, tzv. kusové akcie. V takovém případě společnost nemůže zároveň vydat akcie se jmenovitou hodnotou. Počet hlasů spojených s kusovou akcií stanoví § 257 odst. 3 tohoto zákona, podle kterého na jednu kusovou akcii připadá jeden hlas. Zároveň však v tomto ustanovení zákon připouští, aby stanovy určily vydání akcií s rozdílnou vahou hlasů. Důvody pro vydání takových akcií mohou být různé, například to, aby si zakladatelé, nebo akcionáři s relativně nízkým podílem na základním kapitálu udrželi rozhodující vliv ve společnosti.⁵⁹ Přestože tedy každá kusová akcie jako taková představuje stejný podíl na společnosti, zákon umožňuje, aby jednotlivé kusové akcie měly rozdílnou váhu hlasů. Tento pojem zákon blíže nespecifikuje. Je tedy možné, aby byly některé kusové akcie vydány například jako akcie s dvojnásobnou či trojnásobnou vahou hlasů, ale zákonu zřejmě vyhoví i to, aby stanovami byl určen konkrétní počet hlasů spojených s tou kterou kusovou akcií.

4.11. Rozhodování valné hromady

Valná hromada podle § 415 zákona číslo 90/2012 Sb. rozhoduje prostou většinou hlasů přítomných akcionářů, nestanoví-li tento zákon nebo stanovy jinou většinu. Prostá většina hlasů přítomných akcionářů se samozřejmě počítá nejen z hlasů akcionářů přítomných zasedání valné hromady osobně či zastoupených na základě plné

---

⁵⁹ Josková, L. in Černá, S., Štenglová, I., Pelikánová, I. a kol. Právo obchodních korporací. 1. vydání., Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 388

moci, ale i z hlasů těch akcionářů, kteří se účastní valné hromady a hlasují s využitím technických prostředků.⁶⁰

Doslovný text § 415 zákona číslo 90/2012 Sb. připouští, aby jinou většinu než je prostá většina hlasů přítomných na valné hromadě určily pouze stanovy nebo tento zákon, tedy zákon č. 90/2012 Sb. Podle odborného právního názoru však lze dovodit, že jinou většinu může stanovit i jiný zákon než zákon číslo 90/2012 Sb. Podle toho názoru:

„Ačkoliv § 415 vychází z toho, že odlišnou většinu může určit pouze „tento zákon“ (tj. zákon o obchodních korporacích), z pravidel upravujících vztah různých právních předpisů (zejména lex specialis derogat generali, popřípadě lex posterior derogat priori) plyne, že odchylnou většinu může určit i jiný právní předpis. Činí tak např. zákon o přeměnách v § 21 odst. 2, 3, podle nichž přeměna musí být schválena alespoň třemi čtvrtinami hlasů akcionářů přítomných na valné hromadě, nestanoví-li zákon o přeměnách něco jiného.“⁶¹

Je zřejmé, že tento výklad je obecně uznáván a nenajde se nikdo, kdo by zpochybňoval, že ke schválení přeměny se uplatní alespoň minimální kvórum stanovené zákonem číslo 125/2008 Sb. Na druhou stranu se domnívám, že zákon by měl být přesný a de lege ferenda by zcela stačilo, aby v § 415 zákona číslo 90/2012 Sb. bylo vypuštěno slovo „tento“. Nemuselo by se pak pro výklad jeho obsahu složitě používat pravidel upravujících vztah různých právních předpisů jak je uvedeno výše. Navíc v případě použití kvalifikované většiny pro schválení přeměny podle zákona o přeměnách číslo 125/2008 Sb. je použití těchto pravidel, zejména pak „lex posterior derogat priori“, více než problematické, když zákon číslo 90/2012 Sb. nabyl účinnost mnohem později než zákon o přeměnách.

Existují tedy případy, u kterých zákon vyžaduje kvalifikovanou většinu potřebnou k přijetí rozhodnutí valné hromady akciové společnosti.

---

⁶⁰ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 639

⁶¹ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 646

Alespoň dvoutřetinová většina hlasů přítomných akcionářů je nutná k rozhodování valné hromady akciové společnosti v případech stanovených v § 416 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. Pro přijetí takového usnesení valné hromady nemusí hlasy akcionářů tuto většinu překročit, postačí, že dosáhnou zmiňovaných dvou třetin.⁶² Jedná se o případy stanovené v § 421 odst. 2 písm. m) zákona číslo 90/2012 Sb. o změně stanov, k rozhodnutí, v jehož důsledku se mění stanovy, k rozhodnutí o pověření představenstva zvýšit základní kapitál, o možnosti započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení emisního kursu, o vydání vyměnitelných nebo prioritních dluhopisů, o zrušení společnosti s likvidací a k rozhodnutí o rozdělení likvidačního zůstatku. Dále se jedná o případ uvedený v § 417 odst. 1 tohoto zákona, tedy o případ, kdy se mění výše základního kapitálu. Zde ale navíc zákon vyžaduje ke schválení tohoto rozhodnutí i hlasování podle druhů akcií. To znamená, že k tomu, aby bylo toto rozhodnutí schváleno, je zapotřebí souhlasu alespoň dvoutřetinové většiny hlasů přítomných akcionářů každého druhu akcií, jejich práva jsou tímto rozhodnutím dotčena.

Alespoň tříčtvrtinová většina hlasů přítomných akcionářů, tedy jedna z nejpřísnějších podmínek pro rozhodování valné hromady akciové společnosti, je potřebná v případě § 417 odst. 2 a 3 zákona číslo 90/2012 Sb. Podle § 417 odst. 2 tohoto zákona se jedná o schválení rozhodnutí o změně druhu nebo formy akcií, o změně práv spojených s určitým druhem akcií, o omezení převoditelnosti akcií na jméno nebo zaknihovaných akcií a o vyřazení účastnických cenných papírů z obchodování na evropském regulovaném trhu. Ve všech těchto případech je potřebné, aby pro rozhodnutí byla alespoň tříčtvrtinová většina hlasů přítomných akcionářů vlastnicích tyto akcie.

Podle § 417 odst. 3 tohoto zákona se jedná o schválení rozhodnutí o vyloučení nebo o omezení přednostního práva na získání vyměnitelných nebo prioritních dluhopisů o umožnění rozdělení zisku jiným osobám než akcionářům podle § 34 odst. 1 tohoto zákona, o vyloučení nebo omezení přednostního práva akcionáře při zvyšování

---

⁶² Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 645

základního kapitálu úpisem nových akcií a o zvýšení základního kapitálu nepeněžitými vklady, kdy k přijetí těchto rozhodnutí se vyžaduje souhlas alespoň tříčtvrtinové většiny hlasů přítomných akcionářů. Zákon ale stanoví, že pokud společnost vydala akcie různého druhu, vyžaduje se ke schválení také souhlas alespoň tříčtvrtinové většiny hlasů přítomných akcionářů každého druhu akcií, ledaže se tato rozhodnutí vlastníků těchto druhů akcií nedotknou.

V případě spojování akcií se vyžaduje dle § 417 odst. 4 zákona číslo 90/2012 Sb. souhlas všech akcionářů, jejichž akcie se mají spojit. Důvodem je, že lze spojit i akcie, které jsou ve vlastnictví různých akcionářů. Tím by jim vzniklo podílové spoluvlastnictví k nové akcií o vyšší jmenovité hodnotě, vzniklé spojením těchto původních akcií o nižší jmenovité hodnotě. Dotčení akcionáři proto musí mít možnost vyjádřit se k takovému spojení, a to s absolutním právem kteréhokoli z těchto akcionářů zabránit přijetí usnesení o spojení jeho akcií, se kterým nesouhlasí. Pokud se tito akcionáři nebo někteří z nich valné hromady neúčastní, nemůže být usnesení valné hromady o spojení akcií přijato.⁶³

Ve všech těchto případech, kdy zákon stanoví pro přijetí usnesení valné hromady kvalifikovanou většinu, mají samozřejmě přednost stanovy, které mohou stanovit jinou většinu hlasů. Přestože § 415 zákona číslo 90/2012 Sb. připouští, aby stanovy určily jinou většinu než je prostá většina hlasů přítomných akcionářů, je možné z tohoto ustanovení dovodit, že i pro rozhodnutí, k jejichž přijetí zákon vyžaduje kvalifikovanou většinu, mohou stanovy tuto většinu změnit. Stanovy však pro tato rozhodnutí mohou požadovat pouze vyšší většinu.⁶⁴

4.12. Protest akcionáře a jeho důsledky

Jedno z důležitých práv akcionáře, je právo namítat neplatnost usnesení valné hromady akciové společnosti. Toto jeho právo je upraveno v ustanovení § 428 zákona číslo 90/2012 Sb. s určitým omezením stanoveným v § 424 tohoto zákona. K tomu, ale aby akcionář mohl neplatnost usnesení valné hromady namítat, musí být ve většině

⁶³ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 651

⁶⁴ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 645

případů proti tomuto usnesení podán takzvaný protest. To je značný rozdíl oproti obchodnímu zákoníku, kde bylo pouze stanoveno právo akcionáře podat protest, ale podání protestu nebylo podmínkou pro možnost dovolat se neplatnosti usnesení valné hromady. Zákon číslo 90/2012 Sb. dal protestu akcionáře širší rozměr. Je tedy nutné, aby akcionář, který chce namítat neplatnost usnesení valné hromady akciové společnosti, podal proti tomuto usnesení protest, pokud takový protest nebyl podán jiným akcionářem. Výjimku z povinnosti podat protest pro úspěšné domáhání se neplatnosti usnesení valné hromady tvoří situace, kdy:

1. protest nebyl zapsán chybou zapisovatele nebo předsedy valné hromady,
2. pokud akcionář nebyl přítomen valné hromadě,
3. nebo v případě, že důvody pro neplatnost usnesení valné hromady nebylo možné na této valné hromadě zjistit.

Za chybu zapisovatele nebo předsedy valné hromady se podle názoru odborníků nepovažuje situace, kdy akcionář sice podal protest, avšak nepožádal o zapsání tohoto protestu do zápisu. Podle tohoto názoru pokud byl uplatněn protest, ale osoba, která jej vznesla, nepožádala o jeho zaznamenání do zápisu, nemůže se žádný akcionář dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady z důvodu, který byl uplatněn v tomto protestu.⁶⁵ Podle mého názoru však ustanovení § 424 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. je formulováno poněkud nešťastně, neboť podání protestu a jeho zaznamenání bere za totožné. Pokud zákon stanoví podmínku pro dovolání se neplatnosti usnesení valné hromady to, aby byl podán proti tomuto usnesení protest, není přeci rozhodné, zda byl protest zapsán do zápisu z valné hromady. Nezapsání protestu do zápisu by mělo způsobit pouze ztížení dokazování, že byl protest podán a co bylo jeho obsahem.

Obsah protestu akcionáře musí být takový, aby bylo jasně zřetelné, v čem akcionář spatřuje neplatnost usnesení valné hromady akciové společnosti. Proto v

---

⁶⁵ Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 670

případech, kdy by obsah nebylo možné bezpečně zjistit, nebude se k takovému jednání přihlížet, neboť se bude jednat pouze o jednání zdánlivé.⁶⁶

Z ustanovení § 424 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. lze tedy dovodit, že pakliže se akcionář chce dovolávat neplatnosti usnesení valné hromady akciové společnosti pro důvod, pro který nikdo nepodal protest, soud k takovému návrhu nepřihlédne, i kdyby byl návrh pro vyřčení neplatnosti usnesení správný. Proto by nikdy akcionář neměl zapomínat na podání protestu v situacích, kdy nabyde dojmu, že valná hromada pochybila a navíc by vždy měl o zapsání protestu do zápisu z valné hromady požádat. Takový závěr však dovodil Nejvyšší soud již za účinnost obchodního zákoníku, a to v rozhodnutí sp. zn. 29 Odo 41/2002, kdy se jednalo o právo člena družstva ohledně vyslovení neplatnosti pouze za podmínky podání námítky.⁶⁷

KAPITOLA PÁTÁ: Výkon akcionářských práv k akciím ve vlastnictví více osob

5.1. Akcie ve společném jmění manželů

V rámci výkonu akcionářských práv k akciím, které jsou ve společném jmění manželů, je třeba dbát na ustanovení § 709 odst. 3 zákona číslo 89/2012 Sb., tedy že součástí společného jmění je také podíl manžela v obchodní společnosti, stal-li se manžel v době trvání manželství společníkem této společnosti, vyjma případů nabytí způsobem zakládající jeho výlučné vlastnictví k tomuto obchodnímu podílu, resp. akciím. Tomu koresponduje výkon správy majetku ve společném jmění manželů v zákonném režimu, kde dle § 713 odst. 2 tohoto zákona říká:

"povinnosti a práva spojená se společným jměním nebo jeho součástí náleží oběma manželům společně a nerozdílně."

⁶⁶ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 670

⁶⁷ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 670

Avšak v záležitostech podle § 714 tohoto zákona, týkajících se společného jmění manželů nebo jeho součástí, které nelze považovat za běžné, jednájí manželé společně nebo jedná jeden manžel se souhlasem druhého. Jedná-li právně manžel bez souhlasu druhého manžela, může se druhý manžel dovolávat neplatnosti tohoto jednání.

Toto navozuje otázku platnosti hlasování akcionáře – manžela o určitých rozhodnutích valné hromady akciové společnosti, a to zejména tam, kde tato rozhodnutí přímo zasahují do práv akcionáře, ke kterým tento akcionář neměl souhlas druhého manžela. Tím mám na mysli zejména rozhodnutí o spojování akcií, o štěpení akcií, o přeměně společnosti a o zrušení společnosti s likvidací, o zvýšení základního kapitálu, ve kterém se akcionář vzdává svého přednostního práva k upisování nových akcií či v případě rozhodnutí o snížení základního kapitálu. V těchto případech je jistě na místě, aby si akcionář vyžádal nejlépe písemný souhlas svého manžela či manželky s hlasováním na valné hromadě akciové společnosti. Ke schválení těchto rozhodnutí je zapotřebí zákonem či stanovami určeného počtu hlasů akcionářů. Vzhledem k tomu, že se jedná o nikoli běžné záležitosti, v jejichž důsledku jsou akcionářská práva k akciím ve společném jmění manželů značně ovlivněna, mohla by se zřejmě opomenutá manželka či manžel, kteří nesouhlasili se způsobem výkonu práva k těmto akciím na valné hromadě, úspěšně domáhat až neplatnosti rozhodnutí valné hromady. Samozřejmě by to přicházelo v úvahu pouze v případě, kdy by po odpočtu těchto neplatných hlasů nebylo naplněno kvorum potřebné pro schválení příslušného rozhodnutí valné hromady.

Otázku vyvolává, zda současná zákonná úprava obsahu náležitostí seznamu akcionářů, dokáže zabránit budoucím možným dopadům absence uvádění stavu akcionáře v tomto seznamu zapsaného. Domnívám se, že nikoliv. Rozhodně však nelze z neznalosti osobního stavu akcionáře vinit tuto společnost. Je na odpovědnosti akcionáře, aby dodržel, co mu zákon ve směru správy majetku ve společném jmění manželů ukládá. Nicméně bych se přikláněla k tomu, aby jednou z dalších náležitostí seznamu akcionářů byla v rámci budoucích novelizací zákona číslo 90/2012 Sb. obsažena i povinnost akcionáře nahlásit, zda akcie je ve společném jmění manželů či nikoli, s uvedením jeho manžela, jakož i dalších změn v tomto směru. Společnost by

pak přesně věděla, od kterého akcionáře je zapotřebí předložení souhlasu manžela s jeho konkrétním právním jednáním.

Další možností řešení tohoto problému, které by bylo optimální a nevyžadovalo by tak veliký zásah do zákona číslo 90/2012 Sb., by bylo přijmout i pro správu akcií vůči společnosti právní úpravu výkonu správy k družstevnímu podílu, uvedenou v § 32 odst. 5 poslední věta tohoto zákona, kde je stanoveno, že jsou-li spoluvlastníky v družstvu manželé, může podíl vůči družstvu spravovat kterýkoli z nich.

5.2. Akcie ve spoluvlastnictví

Výrazně jednodušší situace nastává v případě tzv. obyčejného spoluvlastnictví. Správu akcie v tomto spoluvlastnictví jednoznačně upravuje § 32 odst. 4 zákona číslo 90/2012 Sb., který stanoví, že

"Je-li podíl v obchodní společnosti ve spoluvlastnictví, jsou spoluvlastníci společným společníkem a podíl spravuje vůči obchodní společnosti jen správce společné věci."

V tomto případě je pak nutné, aby správce této společné věci společnosti prokázal, že byl touto správou pověřen. Jakou formou toto má učinit však zákon nestanoví. Podle § 1134 a § 1135 zákona číslo 89/2012 Sb. o volbě a odvolání správce rozhodují spoluvlastníci stejně jako o záležitostech běžné správy a správce má právní postavení příkazníka. Je nepochybné, že zamýšlený správce společné věci s výkonem této funkce musí souhlasit. Domnívám se, že by bylo vhodné, aby byl vyhotoven písemný dokument, prokazující, že určitá osoba je správcem společné věci. Stejně tak nelze vyloučit situaci, kdy se na jednání valné hromady dostaví všichni spoluvlastníci akcie či akcií, a teprve na místě při zápisu akcionářů do listiny přítomných ústně zvolí před zástupci společnosti správce společné věci, který s touto volbou musí souhlasit. V obou případech pak bude nutné, aby takto zvolený správce společné věci byl též zapsán do listiny přítomných.

KAPITOLA ŠESTÁ: Zápis z jednání valné hromady akciové společnosti

Po skončení valné hromady akciové společnosti se vyhotoví zápis z jednání valné hromady. Na rozdíl od obchodního zákoníku, kde tato povinnost dle § 189 odst. 1 zákona číslo 513/1991 náležela představenstvu, náleží tato povinnost dle § 423 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. zapisovateli valné hromady. Změna nastala i ve lhůtě, do kdy má být zápis vyhotoven. Zatímco podle obchodního zákoníku se jednalo o lhůtu do 30 dnů od konání valné hromady, podle zákona o obchodních korporacích se tato lhůta zkracuje na 15 dnů. Stanovení lhůty pro vyhotovení zápisu se bude řídit ustanovením § 605 odst. 1 zákona číslo 89/2012 Sb., podle kterého: *„Lhůta nebo doba určená podle dnů počíná dnem, který následuje po skutečnosti rozhodné pro její počátek.“* Stejně tak se použije i ustanovení § 607 tohoto zákon, podle kterého: *„Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, bude posledním dnem lhůty pracovní den nejbližší následující.“*

Změna oproti obchodnímu zákoníku nastává i v případě podepisování tohoto zápisu. Zatímco podle zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích zápis podepisuje:

"zapisovatel, předseda valné hromady nebo svolavatel a ověřovatel nebo ověřovatelé zápisu"

Podle obchodního zákoníku bylo stanoveno, že zápis podepisuje *"zapisovatel a předseda zasedání valné hromady a dva zvolení ověřovatelé."* Došlo tedy k částečnému uvolnění, kdy není přesně stanovený počet ověřovatelů a je možné, aby zápis podepsal svolavatel valné hromady namísto předsedy valné hromady.

Co se týká obsahu zápisu z jednání valné hromady, pak § 423 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb. vyjmenovává povinné údaje, které v zápise nesmí chybět. Tyto údaje zůstaly prakticky shodné s údaji, které stanovil obchodní zákoník. Zápis tedy musí obsahovat obchodní firmu a sídlo společnosti, místo a dobu konání valné hromady, jméno předsedy, zapisovatele, ověřovatelů zápisu a osoby nebo osob pověřených sčítáním hlasů, popis projednání jednotlivých záležitostí zařazených na pořad valné hromady, usnesení valné hromady s uvedením výsledků hlasování a obsah protestu akcionáře, člena představenstva nebo dozorčí rady týkajícího se usnesení valné

hromady, jestliže o to protestující požádá. Pro zaznamenání výsledku hlasování o usnesení valné hromady je možné vycházet z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 41/2002, podle kterého:

*"výsledky hlasování, které je třeba uvést v zápise o členské schůzi družstva (§ 241 odst. 1 písm. c/ obch. zák.), se rozumí uvedení počtu přítomných členů družstva a počtu souhlasných hlasů při přijetí každého usnesení".*⁶⁸

Pro použití tohoto rozhodnutí pro zápis z jednání valné hromady akciové společnosti to znamená, že v případě zaznamenání výsledku hlasování o každém usnesení valné hromady by zápis měl obsahovat počet hlasů, kterými disponovali přítomní akcionáři při hlasování o každém konkrétním usnesení a počet hlasů odevzdaných pro přijetí každého usnesení. S tím koresponduje i odborný právní názor, podle kterého s ohledem na skutečnost, že počet akcionářů účastnících se valné hromady nemusí být po celou dobu jednání stejný, musí zápis současně u každého usnesení obsahovat údaj o tom, kolik „hlasů“ se při přijímání jednotlivých usnesení účastnilo valné hromady. Navíc kromě uvedení počtu hlasů, který byl pro přijetí usnesení, by dle tohoto právního názoru měl obsahovat i počet hlasů, který byl proti přijetí usnesení, eventuálně počet hlasů, který se zdržel hlasování.⁶⁹

Při zápisu výsledku hlasování však v některých případech nepostačí pouze uvedení počtu hlasů pro, proti či které se hlasování zdržely, ale při určitých rozhodnutích zákon vyžaduje, aby zápis obsahoval i jmenný seznam akcionářů, kteří hlasovali pro přijetí usnesení. Tak je tomu zejména v případě kumulativního hlasování podle § 356 odst. 3 zákona číslo 90/2012 Sb., neboť tento seznam je důležitý při hlasování o případném odvolání členů orgánů, kteří byli takovouto formou hlasování zvoleni. Uvedení jmen akcionářů stanoví zákon číslo 125/2008 Sb. v případě schválení nebo neschválení fúze nebo rozdělení. Podle § 21 odst. 5 a 6 tohoto zákona musí být v notářském zápisu o rozhodnutí valné hromady o schválení fúze nebo rozdělení uvedeny jmenovitě osoby, které hlasovaly proti schválení fúze nebo rozdělení, s

---

⁶⁸ rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. listopadu 2002, sp. zn. 29 Odo 41/2002, uveřejněný pod číslem 25/2004 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

⁶⁹ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 668

uvedením počtu, popřípadě čísla, druhu, formy a jmenovité hodnoty akcií, s nimiž takto hlasovaly a naopak v případě, že valná hromada neschválí rozdělení s nerovnoměrným výměnným poměrem, musí být v notářském zápisu uvedeni akcionáři, kteří hlasovali pro schválení rozdělení. Přestože je tato povinnost stanovena pro notářský zápis, domnívám se, že uvedení jmen takto hlasujících akcionářů by měl obsahovat i zápis společnosti z jednání valné hromady.

K zápisu z jednání valné hromady se dle § 423 odst. 3 zákona číslo 90/2012 Sb. přiřkládají návrhy, prohlášení a listina přítomných.

Akcionář má dle § 425 tohoto zákona právo, aby mu na požádání byla představenstvem vydána kopie zápisu či jeho části, a to po celou dobu existence společnosti. Z tohoto ustanovení vyplývá, že tak akcionář může žádat o vydání kopie zápisu z valné hromady i z doby před tím, než se stal akcionářem této akciové společnosti.⁷⁰

Ustanovení § 425 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. stanoví, že v případě, kdy společnost zápis nebo jeho část neuveřejní ve stanovené lhůtě uvedené v § 432 odst. 1 tohoto zákona na internetových stránkách, musí opatřit kopii tohoto zápisu či jeho části na své vlastní náklady. Podle odborného právního názoru ale pořizování kopií na náklady společnosti platí pouze v případě prvního vyhotovení zápisu či jeho části. V případě opakovaného vydávání kopií již tyto kopie hradí akcionář na vlastní náklady. Náklady na zaslání případných kopií zápisu z valné hromady ale vždy nese akciová společnost, pokud jinak neurčí stanovy. Akciová společnost musí zajistit, aby si kopie zápisu mohl vyzvednout akcionář sám nebo prostřednictvím svého zástupce v sídle společnosti.⁷¹

Společnost má dále dle § 425 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb. povinnost uchovávat veškeré zápisy, pozvánky na valnou hromadu a listiny přítomných po celou dobu existence společnosti.

---

⁷⁰ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 671

⁷¹ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 671

Obligaturní náležitosti zápisu z jednání valné hromady uvedené v § 423 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. nejsou taxativním výčtem. Jiné zákony mohou tyto náležitosti rozšířit či podrobněji rozvést, jak již bylo vidět i v případě zákona o přeměnách obchodních společností a družstev. Totéž platí pro přílohy zápisu, kdy například zákon o přeměnách obchodních společností a družstev vyžaduje, aby přílohou zápisu z jednání valné hromady byl i projekt přeměny.⁷²

KAPITOLA SEDMÁ: Úloha notáře v průběhu valné hromady akciové společnosti

7.1. Povinnost pořízení notářského zápisu o rozhodnutí valné hromady

Při závažných rozhodnutích valné hromady jednu z důležitých rolí v průběhu valné hromady akciové společnosti zastává notář. Zákon číslo 90/2012 Sb. stanoví případy, kdy rozhodnutí valné hromady musí být osvědčeno veřejnou listinou. V přechodných ustanoveních tohoto zákona je pak v § 776 odst. 2 uvedeno, že veřejnou listinou se pro účely tohoto zákona rozumí notářský zápis. Zvláštní případy, kdy je třeba pořídit o rozhodnutí valné hromady notářský zápis, stanoví i zákon číslo 125/2008 Sb.

Nutnost pořídit o rozhodnutí valné hromady notářský zápis klade na společnost i na vlastní vedení valné hromady zvýšené nároky. Je to ale pochopitelné, protože ve většině případů se jedná o důležitá rozhodnutí. Jednou z hlavních úloh notáře je předcházení sporům. Tím, že o rozhodnutí valné hromady je pořízen notářský zápis, který je veřejnou listinou, dává se do rukou společnosti nástroj, který může použít v případě následných sporů ohledně neplatnosti rozhodnutí valné hromady. Hlavní význam osvědčování pro předcházení sporům spočívá v tom, že již vědomí toho, že skutečnost či prohlášení má být osvědčeno, vede ke snaze o řádné provedení osvědčované skutečnosti či prohlášení. Například vědomí toho, že průběh valné hromady má být osvědčen, tedy že bude proveden „důkaz“ o valné hromadě, povede k tomu, že se zamezí budoucímu sporu o tom, zda se vůbec valná hromada konala.

---

⁷² Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 668

Projeví se také snaha, aby valná hromada byla vedena řádně, a tak se omezí možnosti budoucího sporu o platnosti valné hromady.⁷³

Činnost notáře je upravena v zákoně číslo 358/1992 Sb., tedy v zákoně o notářích a jejich činnosti (notářském řádu). Úloha notáře v souvislosti s osvědčením rozhodnutí valné hromady akciové společnosti je upravena v ustanovení zabývající se notářským zápisem o rozhodnutí orgánu právnické osob, tedy v ustanovení § 80a a násl. notářského řádu.

Jak je v ustanovení § 80a zákona číslo 358/1992 Sb. uvedeno, notář sepisuje notářský zápis o rozhodnutí orgánu právnické osoby, v našem případě valné hromady akciové společnosti, na žádost. Ne však ve všech případech je notář oprávněn notářský zápis o rozhodnutí valné hromady sepsat. Jedná se pouze o případy, kdy je tato forma notářského zápisu přímo vyžadována na základě zvláštního právního předpisu, či v případě, kdy se rozhoduje o skutečnostech zapisovaných do veřejného rejstříku.

Notář notářským zápisem o rozhodnutí valné hromady akciové společnosti osvědčuje právní náležitosti, které je akciová společnost povinna dodržet a při kterých byl notář přítomen, včetně jeho vyjádření o souladu s právními předpisy. V rámci tohoto notářského zápisu též osvědčuje, zda rozhodnutí valné hromady akciové společnosti bylo či nebylo přijato, uvede své vyjádření, zda obsah usnesení nebo předneseného návrhu na rozhodnutí je či není v souladu s právními předpisy a zakladatelskými dokumenty právnické osoby. Změnou notářského řádu na základě zákona číslo 370/2000 Sb. byla značně posílena úloha notáře při osvědčování rozhodnutí valných hromad. Do účinnosti tohoto zákona notář nebyl oprávněn jakkoli průběh a rozhodnutí valné hromady hodnotit a ovlivňovat, a do průběhu valné hromady zasahovat. Byl tak pouze němým svědkem, důsledně zaznamenávající průběh valné hromady a vše, co bylo potřebné pro posouzení řádného postupu jednání. Od 1. 1. 2001 se však úloha notáře podstatně změnila v tom smyslu, že kromě toho, že notář osvědčí, zda rozhodnutí valné hromady bylo či nebylo přijato, musí uvést své prohlášení o tom, že právní jednání a formality, ke kterým je akciová společnost a její valná hromada povinna a při kterých

---

⁷³ Jindřich, M. in Bílek, P., Fiala, R., Jindřich, M., Wawerka, K. a kol., Notářský řád a řízení o dědictví, 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 19

byl notář přítomen, jsou v souladu s právními předpisy. Dále musí uvést své vyjádření, zda obsah rozhodnutí je či není v souladu s právními předpisy a zakladatelskými dokumenty právnické osoby. V případě akciové společnosti se za zakladatelský dokument považují stanovy této společnosti. Kromě toho notář může v průběhu valné hromady i aktivně vystupovat, např. v tom smyslu, že je povinen upozornit předsedajícího, že vede jednání valné hromady akciové společnosti takovým způsobem, který neumožňuje notářský zápis o rozhodnutí valné hromady pořídít. Pokud se toto upozornění neshledalo u předsedajícího s pochopením a tento vede jednání nadále takovým způsobem, že notář nemůže notářský zápis o rozhodnutí valné hromady pořídít, je notář oprávněn podle § 80c odst. 1 notářského řádu sepsání notářského zápisu odmítnout.

V některých případech totiž zákon stanoví další specifika, která musí notářský zápis o rozhodnutí valné hromady obsahovat. Tak například podle § 336 zákona číslo 90/2012 Sb. musí být v případech, že valná hromada rozhoduje o vyřazení akcií z obchodování na evropském regulovaném trhu, pro změnu druhu akcií nebo pro omezení převoditelnosti akcií, v notářském zápisu osvědčující rozhodnutí valné hromady jmenovitě uvedeni akcionáři, kteří pro tato rozhodnutí hlasovali. Stejně tak, jak jsem se již zmínila dříve, podle § 21 odst. 6 zákona číslo 125/2008 Sb. musí být v notářském zápisu o rozhodnutí valné hromady o schválení fúze nebo rozdělení jmenovitě uvedeny osoby, které hlasovaly proti schválení fúze nebo rozdělení, s uvedením počtu, popřípadě čísla, druhu, formy a jmenovité hodnoty akcií, s nimiž takto hlasovaly a naopak podle ustanovení § 21 odst. 5 zákona číslo 125/2008 Sb., jestliže valná hromada rozdělení s nerovnoměrným výměnným poměrem podle § 22 odst. 2 tohoto zákona neschválí, v notářském zápisu musí být jmenovitě uvedeni akcionáři, kteří hlasovali pro schválení přeměny, s uvedením počtu, popřípadě čísla, druhu, formy a jmenovité hodnoty akcií, s nimiž takto hlasovali.

Pokud mají být v notářském zápisu uvedeni jmenovitě akcionáři, kteří hlasovali pro případně proti rozhodnutí valné hromady, není možné, aby bylo hlasování o takovém rozhodnutí prováděno tajně na základě anonymních hlasovacích lístků. Odborný právní názor pak jde ještě dál. Podle tohoto názoru v případech, kdy zákon vyžaduje, aby zápis z jednání valné hromady obsahoval i jména akcionářů, kteří

hlasovali pro či proti návrhu usnesení, pak hlasování musí být veřejné.⁷⁴ Podle mého názoru je však vyloučeno pouze takové tajné hlasování, kdy z odevzdaných hlasovacích lístků není možno určit jméno hlasujícího akcionáře. Pokud by předsedající takové hlasování připustil a i přes poučení notáře na tomto druhu hlasování trval, musel by notář takový zápis odmítnout sepsat, protože by nemohl požadované skutečnosti do notářského zápisu uvést. Pouze v případě, že by všichni přítomní akcionáři hlasovali všemi akciemi pro nebo proti schválení takového rozhodnutí, mohl by notář notářský zápis sepsat, protože by nebyl žádný akcionář, který by musel být jmenovitě v notářském zápisu uváděn.

Daleko častější však budou případy, že tehdy, kdy v notářském zápisu o rozhodnutí valné hromady musí být uváděni jmenovitě akcionáři, kteří hlasovali pro nebo proti rozhodnutí valné hromady, akciová společnost připraví takové podmínky, aby bylo zřejmé kdo a případně i jakými akciemi hlasoval.

V souvislosti s tím je třeba zmínit i skutečnost, že akcionář nemusí vykonávat hlasovací právo se všemi akciemi stejným způsobem. To výslovně stanovil zákon číslo 513/1991 Sb. v ustanovení § 184 odst. 6. Tuto výslovnou možnost zákon číslo 90/2012 Sb. nepřevzal. Pouze v § 401 odst. 2 tento zákon stanoví, že pokud akcionář jedná ohledně určitých akcií na účet jiné osoby, je oprávněn vykonat hlasovací práva náležející k těmto akciím odlišně. Není tedy zřejmé, zda je oprávněn, tak, jak to stanovil výslovně obchodní zákoník, hlasovat některými svými akciemi jinak než s jinými svými akciemi. Dalo by se však říci, že tuto možnost zákon číslo 90/2012 Sb. nevylučuje. Právní experti již dříve dovozovali, že akcionář může s různými akciemi hlasovat různě z toho důvodu, že hlasovací právo je spojeno s jednotlivými akciemi, a proto není akcionář zavázán uplatnit hlasovací právo ze všech akcií, může tedy odevzdat hlasy jen z některých z nich a jinými se zdržet apod.⁷⁵ Naopak podle současného znění § 401 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb. by se dalo dovozovat, že tomu tak není. Takto však toto ustanovení zřejmě chápat nelze. Výslovnou úpravou práva akcionáře hlasovat s akciemi, jimiž jedná na účet jiné osoby, odlišně od ostatních akcií v jeho vlastnictví,

---

⁷⁴ Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 537

⁷⁵ Eliáš, K. in Eliáš, K., Bartošíková, M., Pokorná, J. a kolektiv: Kurs obchodního práva – právnické osoby jako podnikatelé. 3. vydání. Praha, C. H. Beck, 2001, s. 316

zákon pouze vychází vstříc požadavku čl. 10 odst. 5 věty druhé směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES, aniž by současně vylučoval možnost akcionáře hlasovat odlišně s akcemi v jeho vlastnictví obecně.⁷⁶

Z tohoto výkladu tedy vyplývá, že i nadále za účinnosti zákona číslo 90/2012 Sb., je každý akcionář oprávněn jednotlivými svými akciemi vykonávat své hlasovací právo jinak. V takovém případě nepostačí, aby každý akcionář dostal jeden hlasovací lístek s uvedením počtu hlasů při hlasování pomocí hlasovacích lístků, nebo jedno číslo udávající počet hlasů spojených se všemi jeho akciemi pro hlasování aklamací. Je tedy třeba, aby hlasovací lístek byl vydán pro každou akcii zvlášť i s označením této akcie, nebo bylo umožněno akcionáři, aby mohl na hlasovací lístek uvést čísla akcií, se kterými hlasuje pro, se kterými se hlasování zdržuje a se kterými hlasuje proti. V případě hlasování aklamací prostým zdvižením ruky, pak musí být akcionáře umožněno vyjádřit se, zda při hlasování pro přijetí usnesení valné hromady hlasuje se všemi svými akciemi nebo pouze s některými. Pokud hlasuje pouze s některými, musí pak sdělit čísla akcií, se kterými takto hlasuje.

Základním předpisem, který stanoví povinnost osvědčit rozhodnutí valné hromady notářským zápisem, je zákon číslo 90/2012 Sb. Podle ustanovení § 416 odst. 2 tohoto zákona je povinnost osvědčit rozhodnutí valné hromady notářským zápisem v těchto případech:

- při rozhodnutí podle § 421 odst. 2 písm. m) tohoto zákona, tedy schválení převodu nebo zastavení závodu nebo takové jeho části, která by znamenala podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání nebo činnosti společnosti,
- při rozhodnutí o změně stanov,
- k rozhodnutí, v jehož důsledku se mění stanovy,
- k rozhodnutí o pověření představenstva zvýšit základní kapitál, o možnosti započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení emisního kursu,

---

⁷⁶ Havel, B. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 612

- o vydání vyměnitelných nebo prioritních dluhopisů,
- o zrušení společnosti s likvidací,
- k rozhodnutí o rozdělení likvidačního zůstatku
- a též při rozhodnutí o dalších skutečnostech, jejichž účinky však nastávají až samotným zápisem do obchodního rejstříku.

Skutečnosti, jejichž účinky nastávají až zápisem do obchodního rejstříku, tedy skutečnosti, které musejí být osvědčeny veřejnou listinou, jsou uvedeny zejména v ustanovení § 431 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. Jedná se o situace, kdy rozhoduje valná hromada o štěpení akcií či spojení více akcií do jedné, o změně formy nebo druhu akcií anebo o omezení převoditelnosti akcií na jméno nebo zaknihovaných akcií či její změně. Další skutečností je podle ustanovení § 464 odst. 1 tohoto zákona rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu, s výjimkou zvýšení základního kapitálu společností, jejíž akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, nebo jejichž vydání je poslední podmínkou pro jejich přijetí na evropský regulovaný trh. Stejně tak rozhodnutí o snížení základního kapitálu je skutečností, jejíž účinky nastávají až zápisem do obchodního rejstříku, neboť podle ustanovení § 467 tohoto zákona účinky snížení základního kapitálu nastávají zápisem nové výše základního kapitálu do obchodního rejstříku.

Podle ustanovení § 432 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb.:

"Rozhodnutí valné hromady, jehož důsledkem je změna obsahu stanov, nahrazuje rozhodnutí o změně stanov. Takové rozhodnutí valné hromady se osvědčuje veřejnou listinou."

Přestože zákon v tomto ustanovení stanoví, že rozhodnutí valné hromady, jehož důsledkem je změna obsahu stanov, se osvědčuje notářským zápisem, nejedná se o novou povinnost tohoto osvědčení, ale pouze o duplicitní ustanovení, neboť tato povinnost je stanovena již v § 416 odst. 1 a 2 tohoto zákona.

Dalším právním předpisem, který stanoví povinnost pro osvědčení některých rozhodnutí valné hromady notářským zápisem je zákon číslo 125/2008 Sb. V ustanovení § 17 odst. 3 tohoto zákona je uvedeno, že o rozhodnutí valné hromady o přeměně musí být pořízen notářský zápis, jehož přílohou je projekt přeměny.

Na situaci, kdy dojde k porušení zákonné povinnosti osvědčení rozhodnutí valné hromady notářským zápisem, pamatuje rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 282/2010. Toto rozhodnutí říká, že jestliže dojde k nedodržení zákonného požadavku notářské formy zápisu z valné hromady, jedná se o důvod pro vyslovení závěru o neplatnosti těch usnesení valné hromady, o nichž musí být pořízen notářský zápis. *V řízení o zápis skutečnosti založené usnesením valné hromady do obchodního rejstříku je přitom rejstříkový soud oprávněn posuzovat platnost usnesení valné hromady (rozhodnutí jediného společníka).*⁷⁷

7.2. Povinná součinnost akciové společnosti v případě potřeby osvědčit rozhodnutí valné hromady notářským zápisem

Jestliže má notář osvědčit rozhodnutí valné hromady akciové společnosti, je podle ustanovení § 80c zákona číslo 358/1991 Sb. akciová společnost povinna notáři předložit nejméně pět pracovních dnů předem zákonem stanovené dokumenty. Stanovená lhůta k předložení zde uvedených dokumentů má být postačující k tomu, aby notář mohl řádně zjistit splnění formalit a posoudit obsah příslušného rozhodnutí. Již z této krátké lhůty jednoznačně vyplývá, že notář je v této činnosti v postavení posuzovatele, a nikoli rádce.⁷⁸

Předkládané dokumenty jsou uvedeny v ustanovení § 80c odst. 1 písm. a) až f) notářského řádu.

Akciová společnost notáři předloží aktuální výpis z obchodního rejstříku. Nejedná se tedy o skutečnosti momentálně časově aktuální, nýbrž o skutečnosti, které jsou aktuální z hlediska zápisu do obchodního rejstříku. S ohledem na to, že notář je oprávněn vydávat ověřené výstupy z informačního systému veřejné správy, mezi které patří i výpisy z obchodního rejstříku, je nepochybné, že povinnost předložení výpisu společnost může nahradit tím, že v rámci žádosti o sepsání notářského zápisu o rozhodnutí valné hromady požádá notáře též o vyhotovení tohoto výpisu.

---

⁷⁷ usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. března 2011, sp. zn. 29 Cdo 282/2010, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz.

⁷⁸ Jindřich, M. in Bílek, P., Fiala, R., Jindřich, M., Wawerka, K. a kol., Notářský řád a řízení o dědictví, 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 338

Společnost je dále povinna notáři předložit zakladatelské dokumenty v úplném znění. Vzhledem k tomu, že existuje sbírka listin v elektronické podobě u obchodního rejstříku a společnosti jsou povinny do této sbírky ukládat i úplné znění stanov, může si notář opatřit úplné znění stanov z této sbírky. Ne vždy však úplné znění stanov tato sbírka obsahuje, a to buď proto, že společnost povinnost nesplnila, nebo proto, že úplné znění stanov je z doby, kdy tato elektronická podoba sbírky listin neexistovala.

Další povinností je předložení dokladu o změnách v orgánech akciové společnosti, došlo-li k těmto změnám a nejsou-li dosud zapsány v obchodním rejstříku. Tato povinnost je nutná zejména proto, že změny v orgánech společnosti jsou účinné již v době jejich provedení, tedy dříve než jsou zapsány do obchodního rejstříku. Předložením těchto dokladů se předchází situaci, za které by například valnou hromadu svolávala neoprávněná osoba, či obecně by konala právní jednání, ke kterým nebyla oprávněna.

Dalšími dokumenty, jsou doklady prokazující oprávnění jednat jménem právnické osoby, která je akcionářem. Zde se bude jednat zejména o výpis z obchodního rejstříku. Dále společnost musí notáři předložit kopii pozvánky na valnou hromadu, doklad o jejím rozeslání nebo uveřejnění a návrhy předpokládaných rozhodnutí, nejde-li o návrhy, které podle právních předpisů jsou akcionáři oprávněni uplatnit až přímo na jednání valné hromady.

Výše uvedený výčet se sice může jevit taxativně, avšak může dojít k situacím, kdy notář bude potřebovat i další dokumenty, které jsou vázány na aktuální stav.

Pokud akciová společnost nepředloží tyto dokumenty, notář může odmítnout sepsat notářský zápis o rozhodnutí valné hromady akciové společnosti podle § 80d odst. 1 písm. a) notářského řádu.

Stejně tak, jestliže se bude jednat o rozhodnutí, které není nutné osvědčit notářským zápisem ani se nebude rozhodovat o skutečnostech, které se zapisují do obchodního rejstříku, může je notář osvědčit pouze podle ustanovení § 77 notářského řádu, tedy sepíše osvědčení o průběhu valné hromady akciové společnosti. Kdyby však akciová společnost přesto trvala na osvědčení podle § 80a notářského řádu, notář takové

sepsání notářského zápisu odmítne, právě pro rozpor vyhotovení takového notářského zápisu se zákonem.⁷⁹

KAPITOLA OSMÁ: Jednací řád valné hromady

Vzhledem k tomu, že zákon až na výjimky nestanoví přesné postupy a procedury při jednání valné hromady, akciové společnosti často vytváří zvláštní dokument, který nazývají jednací řád valné hromady. Je zřejmé, že takový dokument nemá vážnost a sílu stanov společnosti. Z tohoto důvodu může pouze podrobněji upravovat některé záležitosti týkající se průběhu a vedení valné hromady, které jsou uvedeny ve stanovách. Zejména pak jednací řád nemůže měnit záležitosti, které upravuje zákon s uvedením, že pouze stanovy mohou určit jinak.

Tak například pokud ustanovení § 364 odst. 1 zákona číslo 90/2012 Sb. stanoví, že "neurčí-li stanovy jinak, nejprve se hlasuje o návrhu akcionáře", znamená to, že není možné pouze jednacím řádem toto pořadí změnit. Na druhou stranu ale zákon neřeší případ, kdy návrh resp. protinávrh k předkládanému usnesení valné hromady uplatní více akcionářů. Domnívám se, že v tomto případě je možné jednacím řádem podrobně upravit postupy určení, v jakém pořadí se bude o přednesených protinávrzích hlasovat.

Velice často se jednacím řádem upravují postupy pro podávání návrhů akcionářů při vlastním jednání valné hromady. Aby byla zajištěna přehlednost jednání a zamezilo se chaotickému předkládání žádostí, dotazů či připomínek, bývá jednacím řádem zřizováno například informační středisko, které funguje jako zprostředkovatel mezi akcionáři a předsedou valné hromady. Zákonost zavedení takového zprostředkovatele však bývá problematická, zejména pak tehdy, pokud by se měly podněty podávat pouze písemně. V tomto smyslu se vyjádřil i Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 1 Odon 74/96, podle kterého je akcionář oprávněn požadovat na valné hromadě vysvětlení a uplatňovat návrhy. Jakékoli omezení či ztížení uvedeného oprávnění v jednacím řádu valné hromady je v rozporu se zákonem, přičemž takovým omezením je nepochybně požadavek, aby akcionáři předkládali své návrhy, protesty a žádosti o vysvětlení pouze

---

⁷⁹ Jindřich, M. in Bílek, P., Fiala, R., Jindřich, M., Wawerka, K. a kol., Notářský řád a řízení o dědictví, 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 326

písemně.⁸⁰ Přestože podle § 361 odst. 2 zákona číslo 90/2012 Sb. je akcionář povinen protinávry k záležitostem pořadu valné hromady doručit společnosti v přiměřené lhůtě před konáním valné hromady, z čehož plyne jejich písemná forma, pak pro návrhy konkrétních osob do orgánů valné hromady to neplatí. Takovýto protinávrh akcionář může učinit i ústně. V tomto případě bude mít i nadále význam judikatura Nejvyššího soudu ČR, podle které je nepřipustným omezením požadavek jednacího řádu, aby akcionáři předkládali své protinávry pouze písemně.⁸¹ Navíc podle § 357 zákona číslo 90/2012 Sb. je akcionář oprávněn požadovat a obdržet na valné hromadě od společnosti vysvětlení záležitostí týkajících se společnosti nebo jí ovládaných osob, je-li takové vysvětlení potřebné pro posouzení obsahu záležitostí zařazených na valnou hromadu nebo pro výkon jeho akcionářských práv na ní. Stanovy mohou určit, že každý akcionář má pro přednesení své žádosti přiměřené časové omezení, přičemž podle odstavce 2 § 357 tohoto zákona může akcionář tuto žádost podat písemně. Z tohoto ustanovení plyne, že není přípustné, aby jednací řád omezil práva akcionáře stanovením písemné formy na podání žádosti o vysvětlení. Dle mého názoru není ovšem vyloučeno, aby informační středisko evidovalo pořadí jednotlivých žádostí akcionářů, což může přispět k hladkému průběhu valné hromady.

Dle právního názoru stanovy mohou upravit i jednací řád valné hromady, popřípadě takový řád může schválit ad hoc pro každé jednání valné hromady.⁸² V případě, že by jednací řád schvalovala valná hromada, mohlo by se dle mého názoru jednat jak o dokument, který schválí valná hromada s tím, že se tímto jednacím řádem bude řídit postup jednání této valné hromady, případně je možné, aby valná hromada schválila tento jednací řád jak pro tuto konkrétní valnou hromadu, tak i pro všechny další valné hromady.

Zajímavá je ovšem otázka oprávnění valné hromady jednací řád schvalovat, v kontextu s ustanovením § 421 odst. 3 zákona číslo 90/2012 Sb., podle kterého si valná

---

⁸⁰ rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. listopadu 1997, sp. zn. 1 Odon 74/96, uveřejněný pod číslem 43/98 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz

⁸¹ Josková, L.: Právo akcionáře podávat návrhy a protinávry, *Obchodněprávní revue* 9/2014, s. 251

⁸² Šuk, P. in Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 667

hromada nemůže vyhradit rozhodování případů, které do její působnosti nesvěřuje tento zákon nebo stanovy. Domnívám se, že pokud akciová společnost hodlá při svých valných hromadách využívat institut jednacího řádu, je nutné, aby její stanovy obsahovaly určení, že v působnosti valné hromady je rozhodování o schválení jednacího řádu. Vzhledem k tomu, že jednací řád není zákonem nijak upraven, bylo by vhodné, aby stanovy obsahovaly i určení, že schválený jednací řád je pro jednání valné hromady závazný.

Závěr

Cílem této diplomové práce byl popis průběhu valné hromady akciové společnosti. V rámci této diplomové práce jsem se pokusila o vypíchnutí nejdůležitějších věcí týkajících se průběhu valné hromady akciové společnosti i situací jí předcházejících a po skončení valné hromady následujících. Na problematiku jsem nahlížela zejména v souvislosti s rekonstrukcí soukromého práva, změn současné právní úpravy oproti předchozí právní úpravě a lehce jsem se dotkla otázky posílení akcionářských práv prostřednictvím směrnice o výkonu některých akcionářských práv.

Co se týká změn současné právní úpravy oproti úpravě předcházející, k několika změnám došlo. Jedná se například o nově zavedené kusové akcie či o možnost kumulativního hlasování. Zda však například kumulativní hlasování je pozitivní změnou či nikoli a zda bude v praxi využíváno, ukáže teprve čas. Domnívám se, že jeho úprava zatím dostatečně dobře nereflektuje a neřeší všechny problémy, ke kterým může v rámci tohoto hlasování dojít.

Závěrem je třeba konstatovat, že zákon samotný průběh valné hromady upravuje pouze okrajově. Ponechává tak na samotných společnostech, aby formou vnitřní úpravy stanov, případně i prostřednictvím jednacích řádů, se pokusily podrobněji řešit situace, ke kterým může v průběhu valné hromady docházet. Tento přístup zřejmě odpovídá zásadě nové právní úpravy soukromého práva, podle které by zákonem měly být upraveny pouze nejdůležitější otázky a věci méně důležité by měly být ponechány na subjektech soukromého práva. Na druhou stranu, pokud stanovy průběh valné hromady neřeší, což samozřejmě možné je, neboť tato otázka není podle § 250 dost. 2 zákona

číslo 90/2012 Sb. obligatorní náležitostí stanov, ani tento průběh není řešen podle jednacího řádu, je pak zcela na funkcionářích valné hromady, aby sami iniciativně valnou hromadu organizačně zajišťovali. Zejména je tato záležitost přenesena na bedra předsedajícího valné hromady, jehož povinností bude operativně řešit všechny nestandardní situace, ke kterým může v průběhu valné hromady docházet.

Dle mého subjektivního názoru by bylo vhodné, aby došlo k podrobnější zákonné úpravě průběhu valné hromady akciové společnosti, která by stanovila jasná a srozumitelná pravidla jejího fungování. Tím by se mohlo předejít mnohým sporům, ke kterým dnes dochází.

Seznam použité literatury

Právnícké učebnice:

1. Černá, S., Štenglová, I., Pelikánová, I. a kol. Právo obchodních korporací. 1. vydání., Praha: Wolters Kluwer, 2015, 640 s.
2. Pokorná, J., Holejšovský, J., Lasák, Pekárek, M. a kolektiv. Obchodní společnosti a družstva, 1. vydání. Praha : C.H. Beck, 2014, 418 s.
3. Eliáš, K., Bartošíková, M., Pokorná, J. a kolektiv, Kurs obchodního práva – Právnícké osoby jako podnikatelé, 3. vydání, Praha: C. H. Beck, 2001, 616 s.
4. Rozehnal, A. a kolektiv: Obchodní právo, Plzeň, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, 730 s.

Monografie:

1. Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P.: Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 994 s.
2. Kuhn, P., Štenglová, I., Bílá I., Havel, B., Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev, Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, 1185 s.
3. Bílek P., Fiala R., Jindřich M., Wawerka K. a kol., Notářský řád a řízení o dědictví, 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, 1118 s.
4. Hejda, J., Bachroňová, N., Divišová, K., Finger, L., Prosser, M., Vaněčková, V.: Akciová společnost, 1. vydání, Nakladatelství ANAG, 2014, 439 str.

Soudní rozhodnutí:

1. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. listopadu 1997, sp. zn. 1 Odo 74/96, uveřejněný pod číslem 43/98 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
2. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. dubna 2000, sp. zn. 32 Cdo 2826/99, uveřejněné pod číslem 45/2001 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek dostupné na www.nsoud.cz
3. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. září 2001, sp. zn. 29 Odo 88/2001, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
4. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. listopadu 2002, sp. zn. 29 Odo 41/2002, uveřejněný pod číslem 25/2004 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz

5. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. dubna 2005, sp. zn. 29 Odo 567/2004, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
6. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. prosince 2005, sp. zn. 29 Odo 149/2005, uveřejněné pod číslem 61/2006 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
7. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. září 2006, sp. zn. 29 Odo 634/2005, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
8. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. prosince 2006, sp. zn. 35 Odo 755/2005, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
9. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. srpna 2007, sp. zn. 29 Odo 1233/2006, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
10. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. listopadu 2008, sp. zn. 29 Cdo 2964/2007, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
11. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 2009, sp. zn. 29 Cdo 3009/2007, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
12. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. února 2009, sp. zn. 29 Cdo 4223/2007, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
13. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. června 2009, sp. zn. 29 Cdo 5297/2008, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
14. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. března 2011, sp. zn. 29 Cdo 282/2010, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
15. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. dubna 2012, sp. zn. 29 Cdo 3397/2010, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
16. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. února 2011, sp. zn. 29 Cdo 4796/2010, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz
17. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. července 2011, sp. zn. 29 Cdo 1281/2011, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dostupné na www.nsoud.cz

Články:

1. Dědič J.: K právní povaze usnesení valné hromady v rekonstrukci soukromého práva, [Obchodněprávní revue 11/2011, s. 325]
2. Pihera V.: Transpozice směrnice o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi, [Obchodněprávní revue 2/2009, s. 48]

3. Josková: Právo akcionáře podávat návrhy a protinávhrhy, [Obchodněprávní revue 9/2014, s. 251]
4. Lasák J.: Akciová společnost na prahu rekonstrukce: základní novinky, [Obchodněprávní revue 2/2012, s. 46]
5. Havel B.: Synergie péče řádného hospodáře a podnikatelského úsudku, [Právní rozhledy 11/2007, s. 413]

RESUMÉ – Průběh valné hromady akciové společnosti

Tématem této diplomové práce je průběh valné hromady akciové společnosti. Akciová společnost je kapitálovou společností, tedy společností, kdy účastenství v této společnosti je spojeno s povinností vložení vkladu, ať již peněžitého či nepeněžitého, a to při jejím založení nebo při zvýšení jejího základního kapitálu. Nejvyšším orgánem akciové společnosti je valná hromada. Valná hromada je obligatorně utvářený orgán bez ohledu na vnitřní systém akciové společnosti, tedy bez ohledu na to, zda se jedná o monistickou či dualistickou strukturu akciové společnosti. S ohledem na její obligatornost je patrné, že valná hromada hraje důležitou roli v samotném fungování akciové společnosti.

V rámci této práce je věnována pozornost i situacím, které s průběhem valné hromady úzce souvisí. Jedná se o situace, které valné hromadě předcházejí, tedy již o její samotné svolání, a také o situace, které následují po jejím ukončení. V rámci práce je též řešeno částečné srovnání současné právní úpravy akciové společnosti, tedy dle zákona č. 90/2012 Sb., zákona o obchodních korporacích a družstvech, a úpravy předcházející, tedy dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Práce se dále snaží reflektovat na průběh valné hromady s ohledem na evropskou právní úpravu, zejména s ohledem na směrnici 2007/36 ES, o výkonu některých akcionářských práv.

V úvodu práce jsou vymezeny základní pojmy, tedy pojem akciová společnost, jakožto právnická osoba, včetně jejího historického vývoje, a dále orgány akciové společnosti, zejména pak valná hromada, včetně jejího postavení jakožto nejvyššího orgánu společnosti.

Další kapitola je věnována svolávání valné hromady. V rámci této kapitoly je řešeno, kdo může valnou hromadu svolat a jakým způsobem, včetně náležitostí pozvánky na jednání valné hromady. Dalšími důležitými tématy v této kapitole jsou otázka rozhodného dne a zohlednění shora uvedené směrnice o výkonu akcionářských práv.

Průběh valné hromady tvoří největší část diplomové práce a to již s ohledem na zadané téma. Tato kapitola se věnuje průběhu valné hromady do doby zvolení jejího

předsedy, listině přítomných, zastoupení akcionáře na valné hromadě, usnášeníschopností valné hromady a volbě orgánů valné hromady. Dále pak se tato kapitola zabývá zejména vlastním projednáváním jednotlivých bodů pořadu valné hromady, hlasováním na valné hromadě, včetně kumulativního a vlastního rozhodování valné hromady. Samostatný bod této kapitoly pak pojednává o problematice a důležitosti protestu akcionáře a jeho důsledcích.

Specifickou kapitolou je kapitola věnovaná výkonu akcionářských práv u akcií ve vlastnictví více osob. Tato kapitola se zabývá případy, kdy jsou akcie ve spoluvlastnictví a kdy jsou akcie ve společném jmění manželů, včetně důsledků, které s tímto souvisejí.

Další kapitola této práce se zabývá zápisem z valné hromady akciové společnosti, včetně jeho náležitostí.

Předposlední kapitola je věnována notáři, který hraje důležitou roli při průběhu valné hromady, neboť v zákonem stanovených případech dohlíží na to, zda právní jednání a formality, ke kterým je společnost povinna, jsou v souladu s právními předpisy a zda obsah přijatých usnesení je či není v souladu s právními předpisy a stanovami společnosti.

Poslední kapitola je věnována otázce jednacího řádu, který sice není zákonem nijak upraven, avšak v praxi akciových společností je velice často využíván.

SUMMARY - The course of general meetings of a joint-stock company

The topic of this thesis is the course of general meetings of a joint-stock company. A joint stock-company is a limited company (a stock corporation), that means a company when membership in this company is connected with the obligation of investment contribution, either monetary or non-monetary, and that upon its formation, or when increasing its registered capital. The supreme body of a joint-stock company is the general meeting. The general meeting is a compulsory formed body regardless of the internal system of joint-stock companies, no matter if it is a monistic or dualistic board structure joint-stock company. With regard to the fact that it is compulsory, it is evident that the general meeting plays an important role in the functioning of the company itself.

Within this thesis attention is also devoted to situations which are closely related to the course of general meetings. These are situations that precede general meetings, e.g. convening, and also situations after their closing. Within this thesis is also partly compared current legislation relating to joint stock companies, Act No. 90/2012 Sb., law on business corporations and cooperatives, with the previous related legislation, that means Act No. 513/1991 Sb., the Commercial Code. Further, the thesis tries to reflect the course of general meetings with regard to the European legislation, in particular with regard to the Directive 2007/36 ES, on the exercise of certain rights of shareholders.

In the preamble of the thesis are defined the basic concepts, that means the concept of a joint-stock company as a legal entity, including its historical development, and further the bodies of a joint-stock company, in particular the general meeting, including its position as the supreme body of the company.

The next chapter is about convening general meetings. Within this chapter is analysed who is entitled to convene general meetings and in what manner, including the essentials of a notice inviting to a general meeting. Additional topics in this chapter are the issues of the decisive day and taking into account the above mentioned Directive on the exercise of certain rights of shareholders.

The course of general meetings forms the largest part of the thesis, and that already with regard to the given topic. This chapter focuses on the course of general meetings before electing its chairperson, the attendance list, representation of shareholders at the general meeting, quorum of the general meeting, and election of the bodies of the general meeting. Further, this chapter outlines especially the discussing of particular items of the agenda of general meetings, voting at general meetings, including cumulative decisions of general meetings and the resolutions themselves. A separate item of this chapter then discusses the issues and the importance of shareholders' protests and their consequences.

A specific chapter is the chapter which relates to the exercise of shareholders rights in case of shares co-owned by more persons. This chapter considers chapters when shares are co-owned, and when shares are in common ownership of spouses, including consequences in connection with the same.

Next chapter of this thesis focuses on minutes of general meetings of a joint-stock company, including the requisites of such minutes.

The last but one chapter explains the role of a notary who plays important role during general meetings, because in cases stipulated by law he oversees whether legal acts and formalities, to which a company is obligated, are in accordance with legal rules, and if the content of adopted resolutions is, or is not, in accordance with legal regulations and the articles of association.

The last chapter presents the issue of the rules of order, which are not regulated by the law, however very often used in practice of the joint-stock companies.

Klíčová slova: Valná hromada, Akciová společnost, Průběh valné hromady

Key words: General meeting, Joint stock company, Course of the general meeting